

Dag-Øyvind Engtrø og Raymond Sauvage

Arkeologiske undersøkelse, Høkneslia i Namsos

**NTNU Vitenskapsmuseet
arkeologisk rapport 2014-2**

NTNU Vitenskapsmuseet arkeologisk rapport 2014-2

Feltleder: Dag-Øyvind Engtrø

Prosjektleder: Raymond Sauvage

Arkeologiske undersøkelser, Høkneslia i Namsos

NTNU Vitenskapsmuseet arkeologisk rapport

Dette er en elektronisk serie fra 2014. Serien er ikke periodisk, og antall nummer varierer per år. Rapportserien benyttes ved endelig rapportering fra prosjekter eller utredninger, der det også forutsettes en mer grundig faglig bearbeidelse.

Tidligere utgivelser: <http://www.ntnu.no/vitenskapsmuseet/publikasjoner>

Referanse

Engtrø, D.Ø. og Sauvage, R. 2014: NTNU Vitenskapsmuseet arkeologisk rapport 2014/2. Arkeologiske undersøkelser, Høkneslia i Namsos

Trondheim, april 2014

Utgiver

NTNU Vitenskapsmuseet
Seksjon for arkeologi og kulturhistorie
7491 Trondheim
Telefon: 73 59 21 16/73 59 21 45
e-post: post@vm.ntnu.no

Ansvarlig signatur

Birgitte Skar (seksjonsleder)

Kvalitetssikret av

Ellen Grav Ellingsen (serieredaktør)

Publiseringstype

Digitalt dokument (pdf)

Forsidefoto

Foreløpig forslag til Hus 1 markert med tallerkener. Da56531_078.
Foto: Dag-Øyvind Engtrø, NTNU Vitenskapsmuseet

www.ntnu.no/vitenskapsmuseet

ISBN 978-82-8322-001-8

ISSN 2387-3965

Sammendrag

Engtrø, D.Ø. og Sauvage, R. 2014: NTNU Vitenskapsmuseet arkeologisk rapport 2014/2.

Arkeologiske undersøkelser, Høkneslia i Namsos

I forbindelse med reguleringsplan for boligbygging i Høkneslia, Namsos ble det foretatt arkeologiske undersøkelser sommeren 2013. Her ble det påvist en rekke bosetnings- og aktivitetsspor med datering tilbake til yngre romertid eller tidlig folkevandringstid. Alt i alt ble det påvist 149 strukturer fordelt på to utgravingsfelt, hvorav noen trolig tilhører et langhus. Det ble også påvist en rydningsrøys og en rekke ardspar.

Nøkkelord: Bosetningsspor – Langhus – Røys – Eldre Dyrkingslag - Eldre Jernalder – Eldre Bronsealder

Dag-Øyvind Engtrø, NTNU Vitenskapsmuseet, Seksjon for arkeologi og kulturhistorie, NO-7491 Trondheim

Summary

Engtrø, D.Ø. og Sauvage, R. 2014: NTNU Vitenskapsmuseet arkeologisk rapport 2014/2.

Arkeologiske undersøkelser, Høkneslia i Namsos

The excavations in Høkneslia were examined during three weeks in April - May 2013, because of housebuilding in the area. The archaeological excavations revealed many traces after buildings and old cultivation. Some of the pit holes belonged to a house, dated back to early roman ages or the beginning of the Norwegian migration periode (3-400 century).

Key words: Settlement – Longhouse – Cairn – Cultivation Layers - Early Iron Age – Early Bronze Age

Dag-Øyvind Engtrø, Museum of Natural History and Archaeology, The Norwegian University of Science and Technology, NO-7491 Trondheim, Norway

Arkivreferanser

Høkneslia 2013

Askeladden ID
Journalnummer (ePhorte)
Tilvekstnr
Fotonr
Kartskapnr

157805, 157807
2012/10992
T26159
Da56531
9987, 9988

Fylke
Kommune
Gårdsnavn
Gårdsnummer
Lokalitet
Kulturminnetype

Nord-Trøndelag
Namsos
Høyknes
18
Høkneslia 2013
Bosetnings- og aktivitetsspor,
dyrkingsspor, røys.
Eldre Bronsealder, Eldre Jernalder

Datering

Figurliste

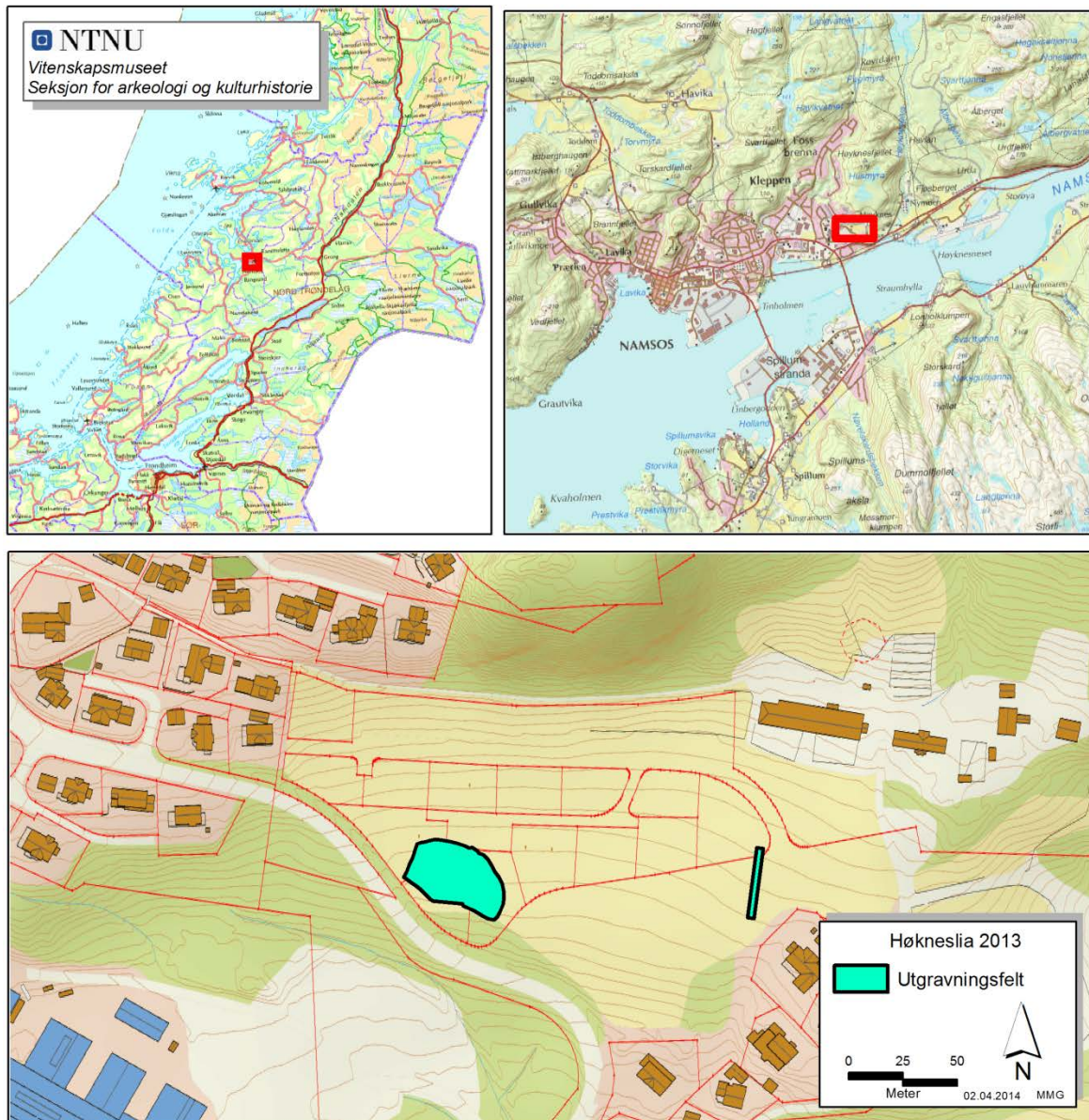
Figur 1. Oversiktskart.	9
Figur 2. Oversikt over tidligere kjente fortidsminner og løsfunn på og ved Høkneslia	10
Figur 3. Bautasteinen på Valabakken, fotografert i 1973	11
Figur 4. Bautasteinen slik den fremstår i dag.....	12
Figur 5. Kart med sjaktene og de påviste lokalitetene fra registreringen i 2012	14
Figur 6. Tining av felt.	16
Figur 7. De to utgravningsfeltenes plassering i terrenget.....	17
Figur 8. Innmålte strukturer på Felt 1.....	19
Figur 9. "Hus 1", tolkningsforslag 1.....	20
Figur 10. Stolpehull S27 med avtrykk av stolpe.....	21
Figur 11. Ildsted S30 på Felt 1.	21
Figur 12. "Hus 1", tolkningsforslag 2.....	22
Figur 13. Stolpehull S43 i plan og profil	23
Figur 14. "Hus 1", tolkningsforslag 3.....	24
Figur 15. Utsnitt av oversiktsfoto.....	24
Figur 16. To snittede strukturer.	26
Figur 17. En stor grop med uviss funksjon S34 i Felt 1.	26
Figur 18. Mulig førreformatorisk grøft S2 snittet.	27
Figur 19. Innmålte strukturer på Felt 2.....	28
Figur 20. Mulig stolpehull (t.v.) og grøft (t.h.) i Felt 2.....	29
Figur 21. Røys i Felt 2 under og etter snitting.....	30
Figur 22. Utsnitt av den dokumenterte profilveggen i Felt 2.	31
Figur 23. Profiltegning av vestvendt profilvegg i Felt 2.....	32
Figur 24. Nilvå på felt 2 som ble undersøkt med metalldetektor.	33
Figur 25. Spor av bruk av ard i Felt 2.....	33
Figur 26. Gjenstandsfunnene som ble tatt inn fra Felt 1.....	34
Figur 27. Røntgenfoto av T26159-1.....	35
Figur 28. Fragmenter av brente bein funnet i kokegrop S75 på Felt 1.....	35
Figur 29. Område for prøvetakning fra eldre dyrkningslag på Felt 2.....	36
Figur 30. Georeferert oversiktsfoto av Felt 1	37
Figur 31. Landskapet slik det kan ha sett ut da røysa i Felt 2 ble anlagt i eldre bronsealder	39
Figur 32. Eldre dyrkningslag påvist i anleggsgrøper nord for Felt 1	40
Figur 33. Eldre dyrkningslag påvist i anleggsgrøper sørøst for Felt 1	41

Innholdsfortegnelse

Sammendrag	3
Summary	4
Arkivreferanser	5
1. Innledning	9
1.1. Områdebeskrivelse	9
1.2. Tidligere registreringer og undersøkelser	10
1.2.1 Tidligere kjente fortidsminner og løsfunn i nærområdet.....	10
1.2.2 Fylkeskommunens registrering i 2012.....	14
2. Bakgrunn for undersøkelsen	15
2.1. Tid, deltagere	15
2.2. Problemstillinger.....	15
2.3. Metode	15
2.4. Dokumentasjon	16
3. Undersøkelsen	17
3.1. Beskrivelse av utgravde felt.....	17
3.1.1. Felt 1	18
3.1.1. Felt 2	28
3.1. Funnmateriale	34
3.2. Analyser	36
3.2.1. Dateringer	36
3.2.2. Naturvitenskaplige prøver.....	36
4. Resultat.....	37
5. Kilder.....	42
6. Vedlegg.....	43

1. Innledning

1.1. Områdebeskrivelse

Figur 1. Oversiktskart som viser Høkneshias plassering i landskapet. Kart: Magnar Mojaren Gran 2014, NTNU Vitenskapsmuseet.

Høyknes gård ligger rett øst for Namsos by i Namsos kommune i Nord-Trøndelag. Den delen av planområdet som kalles Høkneshia ligger i en sørvendt skrånende åker rett øst, sørøst og sør for det gamle gårdstunet (figur 1). Åkeren var avgrenset på nordsiden av den gamle øst-vest-orienterte veien inn til gården, som en mosegrodd sti mellom gården og byggefeltet på Høkneshia. Sistnevnte avgrenset Høkneshia mot vest, og den forholdsvis nye veien opp til dette byggefeltet var avgrensning mot sørvest. Hustomtene på og ved Kronhaugen, rett sør for gårdstunet på Høyknes, fungerte som avgrensning mot sør og sørøst, mens veien mellom Kronhaugen og Høyknes avgrenset området mot øst.

1.2. Tidligere registreringer og undersøkelser

Høkneslia ligger innenfor et område som i eldre tider har tilhørt gården Høyknes (også skrevet Høiknes, Hauknes og Høknes). Gården er første gang omtalt i skriftlige kilder i seinmiddelalder, men er nok mye eldre. Muligens skal førsteleddet av gårdsnavnet ses i sammenheng med norrønt *høikjast*, som betød «å krumme seg sammen». Elven som går ut i Namsen ved gården gjør to rettvinklede svingninger rett før sitt utløp, og en teori er at elva kan ha hatt noe slikt som *Høykja*, og at gården har tatt navn av denne (Rygh 1903:324). Betydningen av navnet kan altså ha vært «gården på neset ved den krokete elva». Navnet går trolig tilbake til eldre jernalder (Sandnes 1965).

Historikeren Gerhard Schøning er antagelig den første som i skriftlige kilder har omtalt fortidsminner på Høyknes. Han besøkte gården og dens eier «Holzførster» Nordahl i 1774, og skrev: «*Ved Gaarden Hauknæs ligge endnu endeel Kiæmpe-Hauge, og flere have ligget der, som nu ere udpløjede.*» (Gjengitt i Håve 1956). Siden den gang har en rekke fortidsminner og funn blitt påvist på og ved Høyknes gård (figur 2). Nedenunder følger en gjennomgang av disse, før resultatene fra Nord-Trøndelag Fylkeskommunes registrering i 2012 blir presentert. De ulike fortidsminnene blir referert til med ID-nr fra Riksantikvarens kulturminnedatabase Askeladden, mens gjenstandsfunn blir referert til med T-nr fra NTNU Vitenskapsmuseets tilvekstkatalog.

1.2.1 Tidligere kjente fortidsminner og løsfunn i nærområdet

Figur 2. En oversikt over tidligere kjente fortidsminner og løsfunn på og ved Høkneslia. Kart: Dag-Øyvind Engtrø 2014, NTNU Vitenskapsmuseet.

Bautastein og fjernet gravhaug på Valabakken (ID 66918)

I 1881 fikk NTNU Vitenskapsmuseet noen gjenstander i gave fra forstkandidat Anders Juel (1852-1926). Funnene var gjort «*i en stor rund haug af jord, blandet med store kuppelstene*». Haugen hadde en diameter på 12, 5 meter, og oppe i haugen lå «*en sten af form som en bautasten, over 2 m. lang*». De aktuelle gjenstandene ble funnet blant mye kull i haugen, og besto av en spydspiss (T2668), en samling klinknagler (T2669-1), rester av et sverd eller et økseblad (T2669-2), en flintbit antagelig for ildslagning (T2669-3), og noen fragmenter av brente bein (T2669-4). I teksten fra museets tilvekstkatalog er det lagt til: «*Der blev ogsaa gravet i en anden stor haug med en mængde store stene, hvori der kun fandtes brændte ben og kul. Ellers er der flere runde hauger paa gaarden og en meget stor langhaug, som dog maaske er en naturlig dannelse.*» I 1902 fikk Vitenskapsmuseet enda et funn fra den samme haugen i gave, denne gangen fra gårdbruker Andreas Høknes. Det dreide seg om et jernfragment (T6810), muligens fra en øks. Funnet ble gjort i jordmassene som hadde blitt kastet ut av haugen under gravningen i 1881 (Petersen 1902).

I 1971 registrerte Oddvin Forbord fra NTNU Vitenskapsmuseet flere gravhauger på Høyknes (Forbord 1971). Ved den ene, på et sted de kalte Valabakken, lå en 2,3 meter lang bautastein. Det dreier seg altså etter alt å dømme om den samme gravhaugen og den samme bautasteinen som er nevnt ovenfor. Haugen ble i 1971 beskrevet som en rundhaug av grusblandet humus, og var ganske tydelig i omgivelsene. Den ble lokalt omtalt som «Stortua», og i følge gårdbruker Jorun Høknes skal det for lenge siden ha vært flere hauger sør og vest for denne. Haugen var overpløyd og tilsynelatende rasert, og Forbord antok at det skyldtes den ovennevnte utgravningen i 1881. Haugen var i 1971 11 meter i diameter og 1,5 meter høy. Forbord gjenreiste bautasteinen ved haugen (figur 3).

Figur 3. Bautasteinen og dens plassering ved gravhaugen på Valabakken, fotografert i 1973. Foto: Fredrik Gaustad, NTNU Vitenskapsmuseet

Hvor lenge gravhaugen og bautasteinen fikk stå i fred vet vi ikke, men senest i 1991 gjorde Nord-Trøndelag Fylkeskommune (NTFK) en tiltakshaver oppmerksom på disse fortidsminnene i forbindelse med en regulerings sak i nærområdet (Garde 1991). Vedlagt var et kart hvor haugen var markert, og det er denne undertegnede har brukt som grunnlag for stedsangivelsen i figur 2. I 1994 ble imidlertid området frigitt etter at området var befart, uten at bautaen og gravhaugen ble nevnt (Dahle 1994). Under fjorårets utgravning visste vi ikke nøyaktig hvor fortidsminnet var eller eventuelt hadde vært, og navnet Valabakken har tydeligvis gått ut av bruk. Etter tips fra hjelpsomme naboer fikk vi imidlertid påvist og dokumentert det som nå er igjen av bautasteinen (figur 4). Den er nå ca. 0,5 meter høy over bakken og pent satt opp. En av naboene kunne fortelle at han hadde funnet steinen i masser etter utjevning av bulldoser i forbindelse med etableringen av byggefeltet på stedet i 1994. Han fortalte at steinen nå står maksimalt en halv meter fra der den sto tidligere.

Figur 4. Bautasteinen slik den fremstår i dag. Bildet til venstre (Da56531_165) er tatt mot SSV. Bildet til høyre (Da56531_166) er tatt mot SØ. Foto: Dag-Øyvind Engtrø, NTNU Vitenskapsmuseet.

Løsfunn og andre vitnesbyrd om gravminner sør for Valabakken

Som tidligere nevnt fortalte gårdbruker på Høyknes i 1971 at det skal ha vært andre gravhauger sør og vest for den omtalte haugen på Valabakken. Også andre opplysninger ser ut til å støtte dette. Da Theodor Petersen fra Vitenskapsmuseet besøkte Høyknes i 1902 fikk han vite at det var funnet en spydspiss med mothaker «*der desværre er forkommet*», omtrent 100 meter sør for haugen på Valabakken (Petersen 1902). I tillegg kunne gårdbruker i 1991 fortelle at det tidligere hadde blitt pløyd opp ting som kunne være funn fra gravhauger på jorden sørvest for gården (Garde 1991). Spydfunnet er ikke lagt inn i Askeladden, siden stedsangivelsen må regnes som svært omtrentlig.

Gravhaugene på Kronhaugen (ID 157756 og 157804)

På Kronhaugen, ca. 130 meter SSV for våningshuset på Høknes, ligger det to gravhauger. Om stedet har fått sitt navn fordi det ble kronet vikingkonger der, som Kronhaugens Facebook-side hevder, er vel i beste fall usikkert. Den sørligste av de to gravhaugene ble første gang nevnt og skissert i 1958. Begge haugene ble registrert og beskrevet av den tidligere omtalte Forbord under ØK-registreringen i 1971 (Forbord 1971). Den nordligste haugen ble beskrevet som en uregelmessig, nærmest oval forhøyning, orientert NØ-SV. Den hadde flere svære jordfaste steinblokker langs rygg og side, og en uklar omkrets. En stor stein som stakk opp markerte trolig sentralområdet. Nordre del var planert ved dyrking, mens søndre halvdel var nesten helt fjernet. Stikk med jordbor viste at det var ca. 0,5 meter med jordmasser over et steinlag. Den søndre haugen var bedre bevart, og godt synlig i terrenget. Den ble beskrevet som en rundhaug av grusblandet moldjord, og var meget steinholdig, med middels stor rundkamp. Den hadde bratte sider mot sør og øst. Siden mot nord-nordvest var flatere, med et svakt avrundet midtparti. Sørvestre del av haugen var delvis fjernet i en lengde av ca. 4 – 5 meter. Haugen var ca. 10 meter i diameter og opp til 1,5 meter høy.

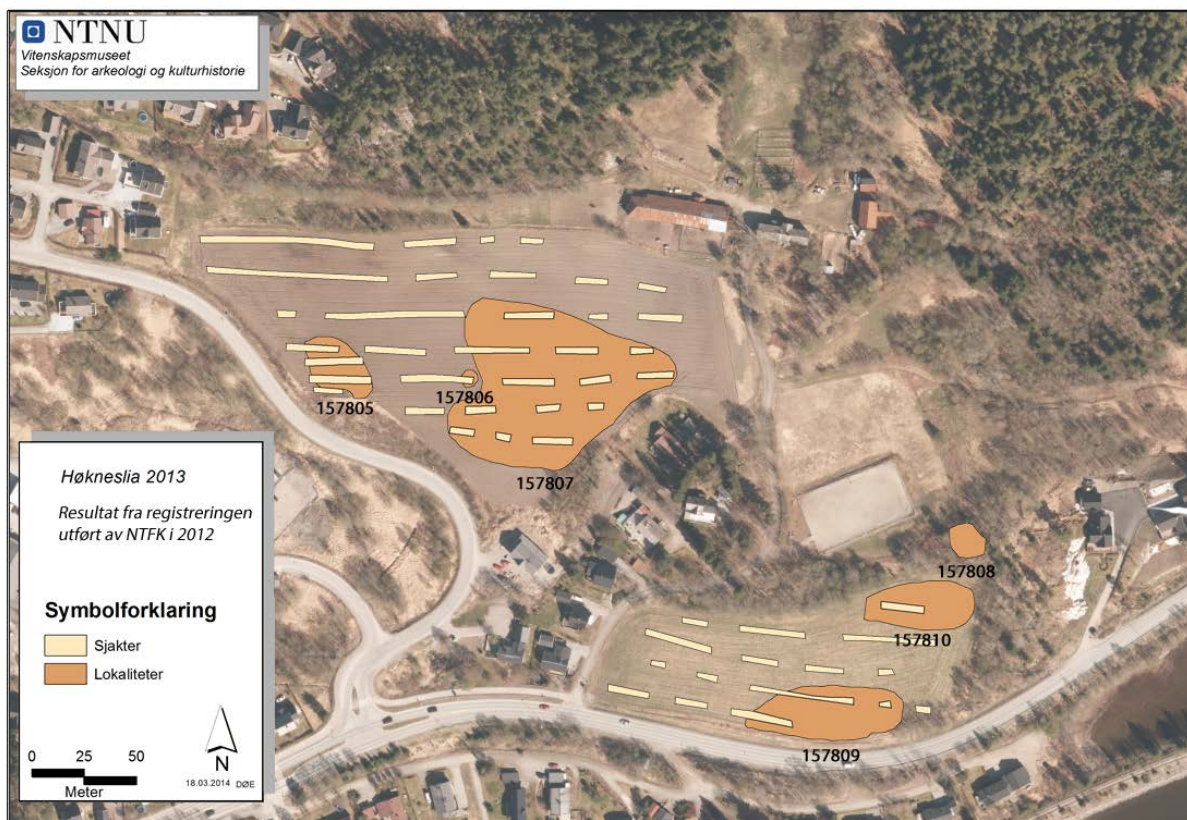
Gravhaugene øst og sørøst for Kronhaugen (ID 26370, 157808, 176027, 176011)

Arkeolog Odd Ertsaas og student Tor Even Godager fra NTNU Vitenskapsmuseet omtalte til sammen fem gravhauger på og ved Kronhaugen, og Godager laget en skisse. Skissen og beskrivelsene er ikke blitt brukt i forvaltningen senere, og med god grunn. For det første opplyser skissens overskrift at gravfeltet ligger på gården Hylla, som ligger på sørsiden av fylkesveien og egentlig er skilt ut fra Høyknes. Selv om dette ikke er feil kan det ha bidratt til forvirring om hvilket område skissen egentlig beskriver. For det andre er skissens nordpil snudd ca. 90 grader og peker omtrent rett øst, noe som helt sikkert også har gjort den vanskelig å plassere i landskapet. Dessverre har nok dette ført til at kunnskapen om - og dermed også vernet av - flere av disse haugene har gått i glemmeboken siden den gang. Anledningen for skissen var at representantene fra NTNU Vitenskapsmuseet skulle grave ut en av gravhaugene (ID176027). Etter ønske om fjerning av grunneier ble området besøkt i 1957, og siden haugen da var antatt å være nesten fullstendig ødelagt ble det gitt tillatelse til å fjerne restene forutsatt at det først ble foretatt en undersøkelse. Det viste seg at haugen var større enn man hadde trodd. På grunn av den knappe tiden som sto til rådighet ble det besluttet å innskrenke sjakten, og å fjerne steinlagene kun i et avgrenset område. Bunnen av røysa var dekket av et lag med kull og brent sand i en tykkelse som varierte mellom 1 og 2 desimeter. Laget dekket hele bunnen av sjakten, og det ble funnet fire brente beinfragmenter blant kullet. Noen nedgravning i bunnen kunne ikke konstateres. Resten av haugen ble fjernet av grunneier samme år (for flere beskrivelser og skisser fra undersøkelsen, se Ertsaas 1958).

To av de andre haugene, ca. 40 – 50 meter nord for denne, ble i samme anledning omtalt som meget ødelagt av bunkersgraving under krigen. Tyskerne hadde blant annet sykkelbase på Høyknes, og hadde mange aktiviteter der. I dag er rester av i hvert fall én av disse haugene bevart (ID 157808). Ertsaas skrev at tyskerne hadde gravd et hull på ca. 4 meter i diameter i sentrum av haugen. Dette passer godt med det vi kunne observere i felt, og levner liten tvil om at det må dreie seg om samme haug. Den andre av disse to haugene er ikke nevnt igjen i kildene senere. Da hverken vi eller fylket var klar over Godagers skisse de gangene området ble befart er det vanskelig å si om det fremdeles er rester igjen av denne haugen. Det samme gjelder den siste av haugene som ble observert i 1958 (ID 176011). Kartfestingen av disse er kun basert på skissen og er selvfølgelig svært omtrentlige.

1.2.2 Fylkeskommunens registrering i 2012

I forbindelse med reguleringsarbeid utførte Nord-Trøndelag Fylkeskommune en registrering på Høkneslia i 2012 (Arnkvern 2012). Bakgrunnen var alderen på gården, topografiske forhold og tidligere kjente kulturminner i umiddelbar nærhet til planområdet. I undersøkelsen ble det benyttet to metoder; maskinell flateavdekking og visuell overflateregistrering. De to store åkerområdene ble valgt ut for sjakting, resten av området ble visuelt befart. Undersøkelsen ble foretatt i løpet av en uke i juli. Det ble da gravd til sammen 49 sjakter, alle orientert øst – vest. 20 av disse var funnførende, og registreringen førte til at seks lokaliteter ble påvist (figur 5).

Figur 5. Kartet viser sjaktene og de påviste lokalitetene fra registreringen i 2012. Kart: Dag-Øyvind Engtrø, NTNU Vitenskapsmuseet, på grunnlag av innmålinger fra NTFK.

Det ble påvist to lokaliteter med bosetnings- og aktivitetsspor (ID157805 og ID157806), og tre lokaliteter med eldre dyrkingslag (ID 157807, ID 157809, ID157810), hvorav to med ardspar i undergrunnen. I tillegg ble det påvist en gravhaug (ID 157808), som var kjent fra tidligere (se avsnitt 1.2.1.) men ikke lagt inn i Askeladden. De påviste eldre dyrkingslagene var i de enkelte feltene til sammen mellom 5 og 30 cm tykke. Etter at undersøkelsen var gjennomført ble en kullprøve fra det nederste dyrkingslaget i den ene lokaliteten (ID 157807) datert til Cal BC 370 – 170 (Ua-44721), og en kullprøve fra det nederste dyrkingslaget i en av de andre lokalitetene (ID 157809) datert til 370 – 150 f. Kr. (Ua-44722). Resultatene tyder på at jorda på Høkneslia har vært dyrket i hvert fall fra førromersk jernalder (Ca. 500 f. Kr. – Kr. f.).

2. Bakgrunn for undersøkelsen

I forbindelse med reguleringsplan for boligbygging i Høkneslia, gnr 18 bnr 1, gjennomførte Nord-Trøndelag Fylkeskommune en registrering etter § 9 i Lov om kulturminner. Bakgrunnen var gårdens antatte alder, topografiske forhold, og at det var kjent en del kulturminner i nærområdet fra tidligere (se avsnitt 1.2.1.). Fylket påviste en rekke lokaliteter, i form av bosetnings- og aktivitetsspor, eldre dyrkingslag og en tidligere kjent skadet gravhaug (se avsnitt 1.2.2.). Via fylkeskommunen ble det søkt om dispensasjon for de påviste lokalitetene, med unntak av gravhaugen som ble foreslått regulert som hensynssone. Dette ble innvilget av Riksantikvaren høsten 2012, med vedtak om at tiltakshaver dekket kostnadene etter § 10 i Lov om kulturminner.

2.1. Tid, deltagere

Undersøkelsen ble utført i løpet av tre uker i perioden 22.04. – 10.05.13. Feltleder var Dag-Øyvind Engtrø og Magnar Mojaren Gran var innmålingsansvarlig. Ingvild Sjøbakk, Tanja Larssen og Linda Åsheim var assistenter. Alle deltok under hele prosjektet, med unntak av Sjøbakk som var med kun de to første ukene. I etterarbeidsfasen brukte Gran to uker til bearbeiding av innmålinger og kart. Til sammen ble det brukt ett dagsverk til forarbeid, 65 dagsverk i felt, og 40 dagsverk til etterarbeid. Tiltakshaver stilte med maskinfører Stein Arne Galguften, som avdekket feltet med en 8-tonns gravemaskin i løpet av fem dagsverk. Prosjektleder var Raymond Sauvage, som befarte stedet med resten av mannskapet 22.04.13.

2.2. Problemstillinger

Undersøkelsene av kulturminnene som det ble foreslått dispensasjon fra fredningsbestemmelsene for, inngår i den kunnskapsoppbygging som skjer både nasjonalt og regionalt på forhistorisk bosetning og jordbruk. NTNU Vitenskapsmuseet har ved flere anledninger undersøkt dyrkingslag ved å skrape av lagene lagvis, for å fange opp bosetningsspor i form av kokegroper, stolpehull og eventuelle graver. I tillegg har museet i flere sammenhenger tatt prøver av jordmikromorfologi for å få et bedre grep på hva disse lagene er. Det ble i denne sammenheng prioritert å undersøke den største lokaliteten med bosetnings- og aktivitetsspor (ID 157805), samt 100 m² (1,7 %) av den største lokaliteten med eldre dyrkingslag (ID 157807). Sistnevnte var for å undersøke om det kunne påvises bosetningsspor i dyrkingslaget, og for å ta ut jordmorfologiprøver. Resten av denne og de andre to områdene med påviste rester av eldre dyrkingslag (ID 157809, 157810) ble under tvil ikke prioritert undersøkt, da fylkeskommunen hadde opplyst at de ikke hadde påvist strukturer i mindre kikkhull gjennom dyrkingslaget i sjaktene. Den andre lokaliteten med bosetnings- og aktivitetsspor (ID 157806) ble heller ikke prioritert undersøkt.

2.3. Metode

Området hvor det var påvist bosetningsspor (kalt Felt 1) ble avdekket ned til undergrunnen ved hjelp av gravemaskin. En til tre personer fulgte gravemaskinen under avdekkingen, og rensket feltet underveis ved hjelp av krafse. Avdekkingen gikk uvanlig sakte, da det var mye i store deler av pløyselaget. Tiltakshaver skaffet tilgang på varmekabler og matter, som vi la ut og rullet inn igjen i flere omganger (figur 6). Først etter at dette fikk ligge over helgen til den andre uka kunne vi begynne å avdekke mer eller mindre normalt. Avdekking av halvfrosne lag, mye ekstra aktivitet og avdekking i flere omganger har nok ført til at en del av strukturene i de mest nedpløyde områdene av feltet har blitt fjernet. De påviste strukturene ble rensket fram med graveskje og markert med blomsterpinner. Markerte strukturer ble

deretter målt inn og utvalgte strukturer ble nærmere undersøkt. De fleste undersøkte strukturene ble snittet, det vil si at det ble gravd en firkant gjennom omtrent halve strukturen og undergrunnen rundt for å avdekke nedgravningens kutt og fyll i profil. Noen få strukturer ble formgravd, det vil si at fyllet i hele strukturen ble gradvis gravd bort til det ikke var noe igjen. Formen på kuttet blir med denne metoden dokumentert gjennom formen som er igjen når fyllet er fjernet. Denne metoden blir brukt for å ha bedre kontroll over strukturens innhold og eventuelt oppbygging, og ble på dette feltet kun brukt ved undersøkelsen av en struktur som var mistenkt for å kunne være en grav (S34). I det utvalgte området med eldre dyrkingslag (Felt 2) ble lagene skrapet av i 10 cm om gangen i et forsøk på å påvise bosetningsspor i lagene og eventuelt under.

2.4. Dokumentasjon

I felt ble det benyttet en Topcon Hiper II GNSS med CPOS for digital innmåling. Rådataene ble importert og tilrettelagt av Magnar Mojaren Gran, og kart for rapporten ble laget i ArcGIS 10.2 av Gran og undertegnede. Bilder ble tatt med et digitalt speilreflekskamera av typen Pentax K7. Bildene ble tatt i formatene JPG og DNG. En 40 cm målestokk ble brukt på de fleste bildene, på oversiktsbilder ble det brukt stikkstang. En rekke oversiktsbilder ble tatt fra lift innleid av Mylift AS. Dessverre måtte liften stå et stykke unna for å stå støtt på asfalt, men det ble likevel ganske gode oversiktsbilder. Disse ble satt sammen til panoramabilder av undertegnede ved hjelp av Microsoft ICE. I ettertid ble de prioriterte bildene (et utvalg på 172 av 418 bilder) gjort om til Tiff-format ved hjelp av Adobe Photoshop Elements 12. De ble også omdøpt til standardiserte filnavn for å kunne legges inn i NTNU Vitenskapsmuseets fotobase (Universitetenes samlingsdatabaser). For Høkneslia 2013 er nummeret Da56531, med løpenummer fra 001 (Da56531_001).

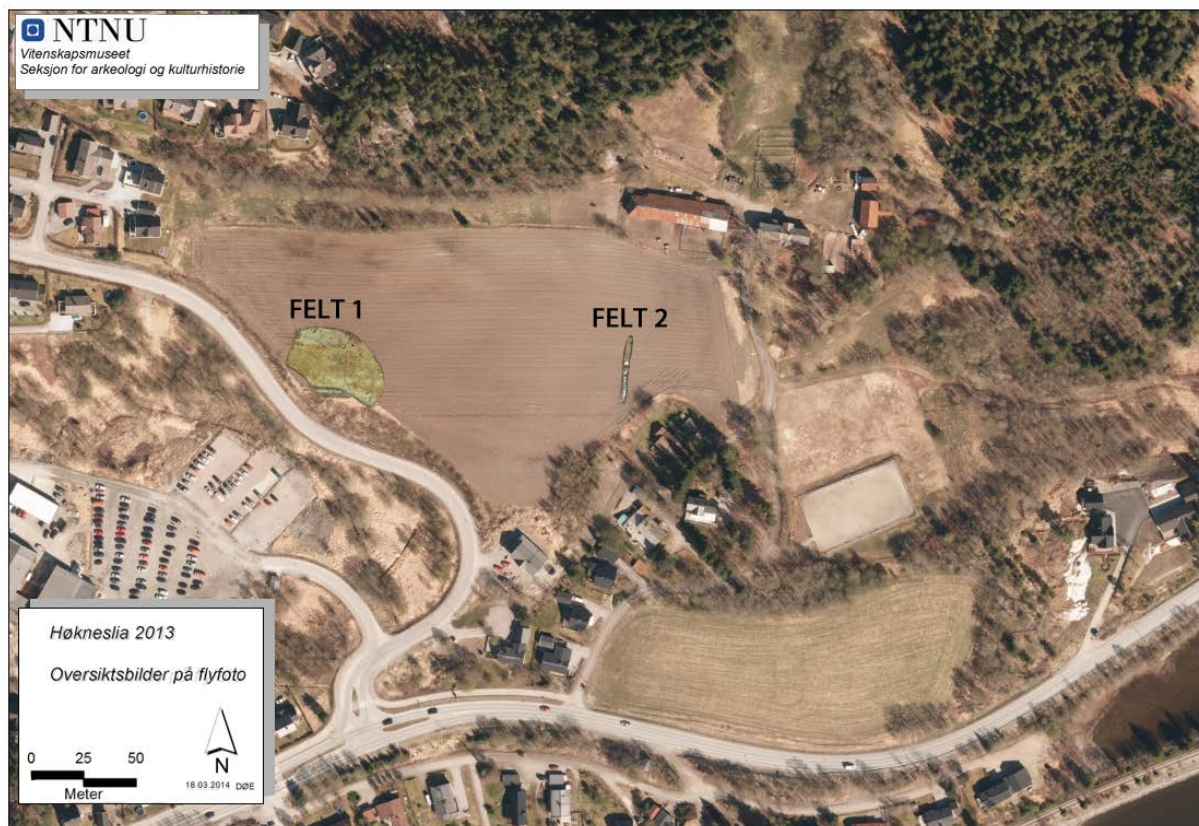

Figur 6. På grunn av tykk tele i pløyselaget ble feltet avdekket i flere omganger, og varmekabler og matter ble brukt for å framskynde tiningen. Bildet er tatt mot VSV (Da56531_018). Foto: Dag-Øyvind Engtrø, NTNU Vitenskapsmuseet.

3. Undersøkelsen

Utgravningen ble utført i løpet av tre uker i april – mai, med den variasjonen i værforhold man kan forvente på denne tiden av året. Været kan ikke sies å ha hatt noen særlig innvirkning på undersøkelsen, med unntak av forsinkningen som fulgte av telen (se avsnitt 2.3.). Vi hadde 10 dokumenterte besøk og tre omvisninger underveis, hvorav de fleste besøkende var lokalhistoriske interesserte og nybakte tomteeiere. Representanter fra Namsos Historielag var på besøk 06.05., og Namdalsavisa (N.A.) var innom for reportasje 08.05.

3.1. Beskrivelse av utgravde felt

Figur 7. De to utgravningsfeltenes plassering i terrenget. Georefererte oversiktsbilder (t.v. Da56531_050, t.h. Da56531_074) på flyfoto. Kart og foto: Dag-Øyvind Engtrø, NTNU Vitenskapsmuseet.

Det ble avdekket to utgravningsfelt (figur 7). Felt 1 besto av den ene lokaliteten (ID 157805) hvor det hadde blitt påvist bosetnings- og aktivitetsspor under registreringen i 2012. Felt 2 var en sjakt innenfor den største (ID 157807) av de registrerte lokalitetene hvor det hovedsakelig var påvist eldre dyrkingslag.

3.1.1. Felt 1

Avdekket areal: 1090 m²

Antall anleggsspor funnet: 146

Strukturnummer brukt dette felt: S1 – S144, S147 – S148

Antall hus: 1

Felt 1 (figur 8) ble avdekket i løpet av fire og en halv dag, og besto av arealet fylkeskommunen hadde beregnet som del av et bosetnings- og aktivitetsområde (ID 157805), samt noen meters sikringssone rundt dette. Sørsiden av feltet var avgrenset av sjakt 13 fra fylkets registrering, som sto åpen da vi ankom (synlig på figur 30). Det ble til sammen påvist 146 strukturer på feltet, hvorav 99 ble undersøkt.

Tolkningen av de undersøkte strukturene fordeler seg slik:

34 stolpehull

15 groper tolket som mulige stolpehull

4 kokegroper

3 groper tolket som mulige kokegroper

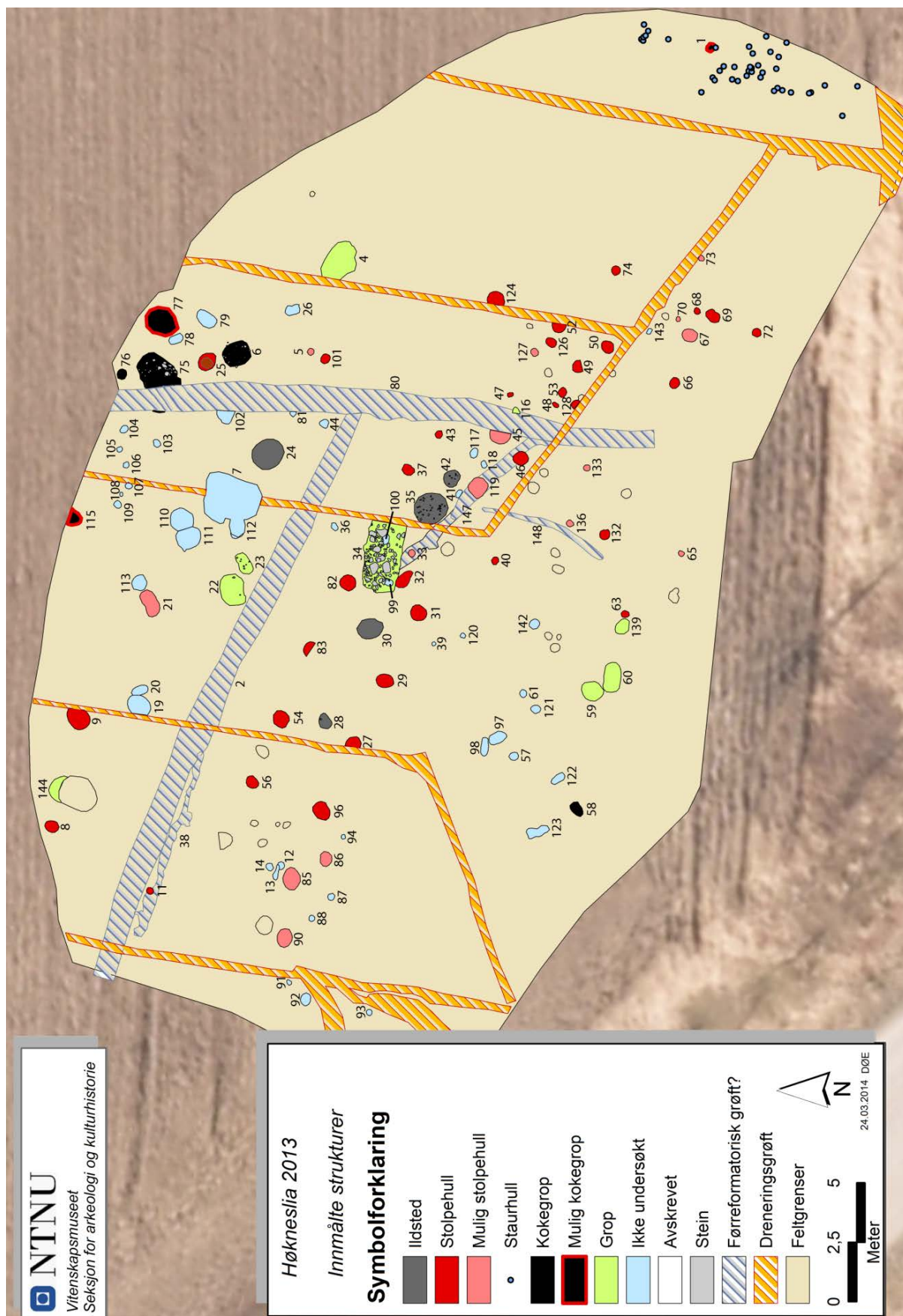
5 ildsted

6 grøfter tolket som mulig førreformatoriske

8 groper med uviss funksjon

24 avskrevne strukturer

Det ble tatt ut til sammen 7 makrofossilprøver fra feltet, hvorav to fra kokegroper, to fra ildsted, to fra stolpehull og én fra en grop med uviss funksjon. Det ble tatt ut 9 kullprøver fra feltet, hvorav fire fra ildsted, fire fra kokegroper og én fra en brent stolperest (se avsnitt 3.3. om resultatene fra de analyserte prøvene).

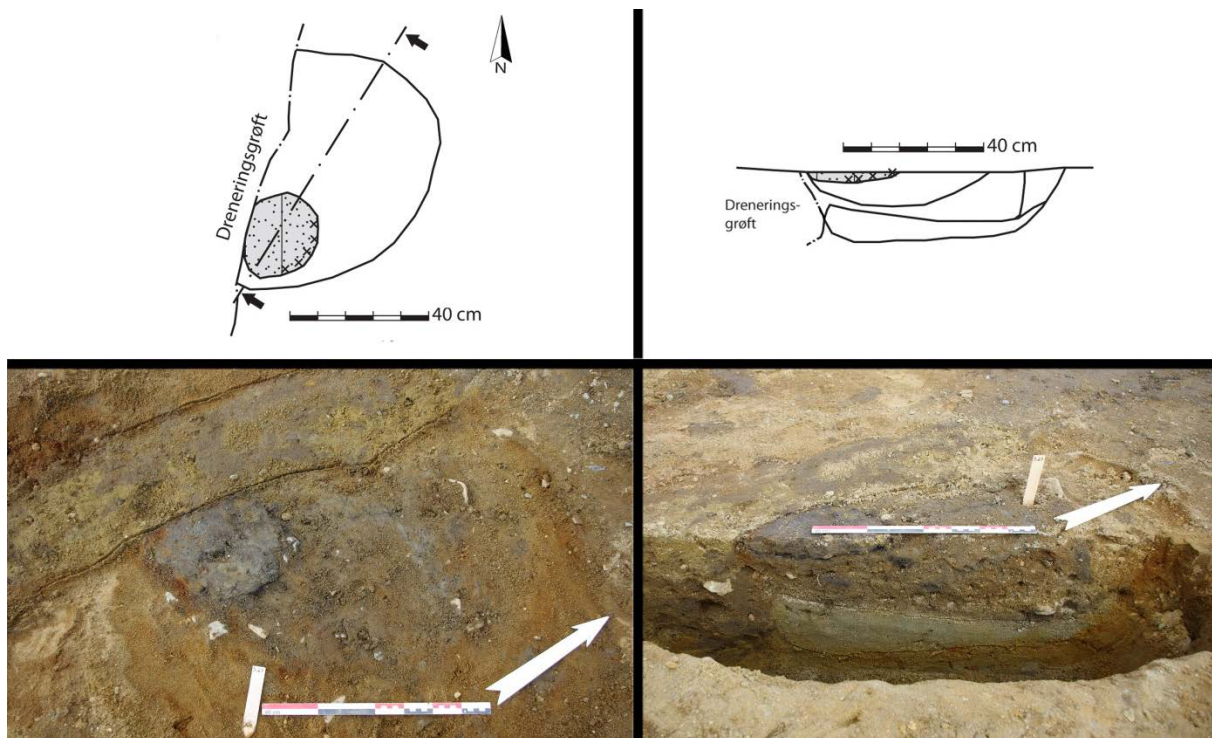
Figur 8. Innmålte strukturer på Felt 1. Numrene for de avskrevne strukturene er ikke tatt med på figuren. Dreneringsgrøftene fikk ikke strukturnummer. Kart: Dag-Øyvind Engtrø, NTNU Vitenskapsmuseet

Hus 1

Figur 9. Hus 1, tolkningsforslag 1. S82 ble tolket som et sikkert stolpehull, men på grunn av tidsnød ikke nærmere undersøkt. Bare strukturene som er relevante for tolkningen er vist. Kart: Dag-Øyvind Engtrø, NTNU Vitenskapsmuseet.

Under undersøkelsen ble vi tidlig oppmerksom på at åtte stolpehull utgjorde to klare stolperækker bestående av fire stolpepar. Det var ca. tre meter mellom hver stolpe, både i rekkenes lengderetning og mellom hvert stolpepar. Det ble også tidlig antatt at to av strukturene innenfor disse stolpeparene var ildsted som mest sannsynlig hadde en sammenheng med stolperækkene. Her hadde vi altså spor av et relativt klart langhus! Imidlertid var det, og er fremdeles, usikkert hvor dette huset skulle avgrensas i lengderetningene. I sin minste foreslåtte utstrekning (figur 9) har det vært ca. 10 meter mellom de ytterste takbærende stolpene. Med tanke på at stolpene i de påviste stolpehusene må ha vært takbærende kan vi legge til minst én meter rundt strukturene for å ta høyde for det åpne rommet mellom stolpene og veggene. I følge dette forslaget har huset dermed vært minst 12 meter langt, fem meter bredt, og hatt to ildsteder. En kullprøve fra det ene ildstedet (S30, figur 11), har blitt datert til yngre romertid eller tidlig folkevandringstid (se avsnitt 3.3.1.).

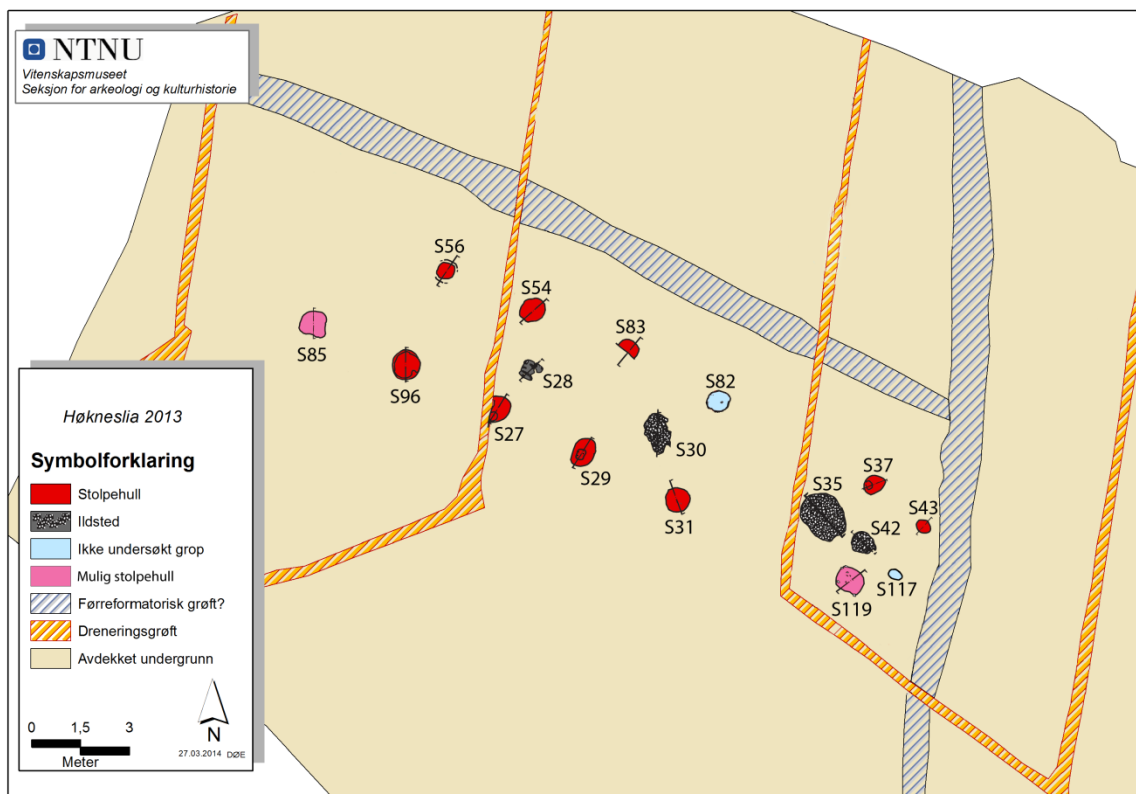

Figur 10. Stolpehull S27 hadde et klart avtrykk av en stolpe som har vært svidd i ytterkanten. Bildene er tatt mot NV (t.v. Da56531_096, t.h. Da56531_100). Foto: Tanja Larssen, NTNU Vitenskapsmuseet.

Figur 11. Ildsted S30 på Felt 1 ble datert til 250 - 410 e. Kr. Bildet er tatt mot V (Da56531_114). Foto: Magnar Mojaren Gran, NTNU Vitenskapsmuseet.

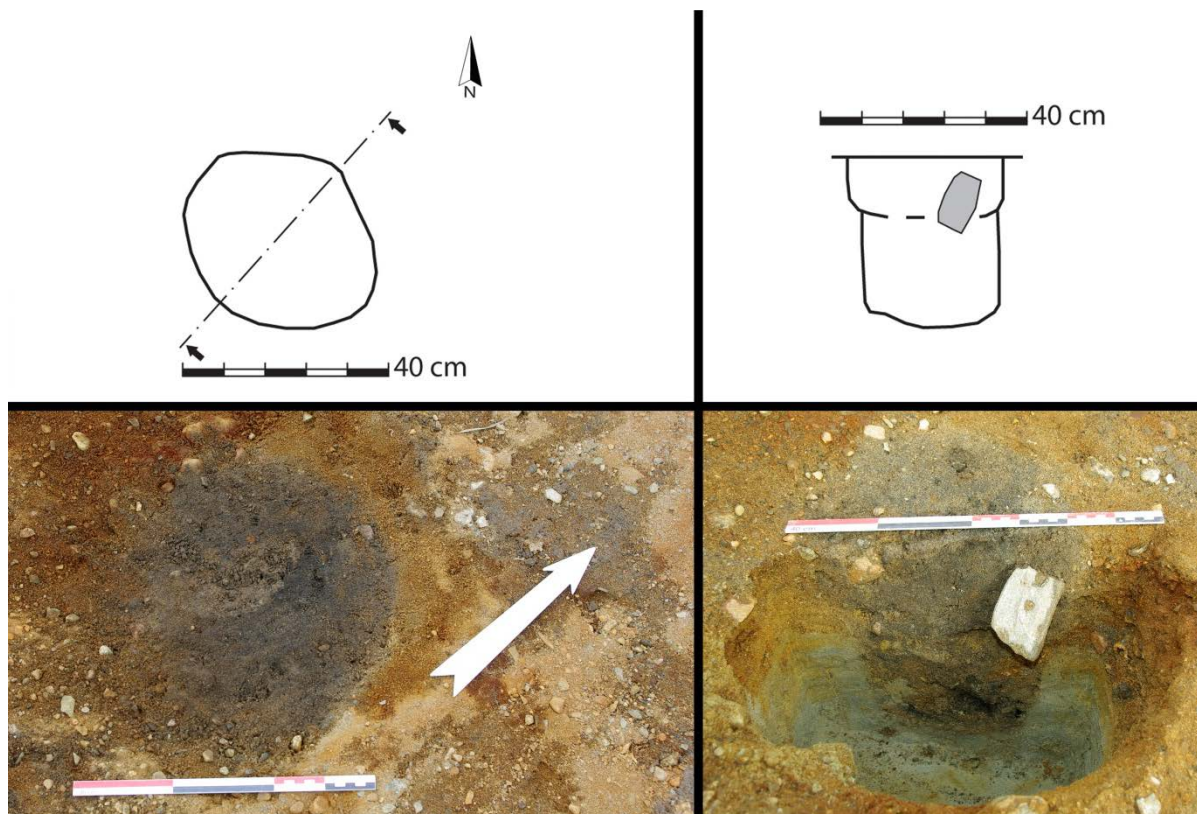
Hus 1 ble påvist på et område i Felt 1 som hadde veldig mange andre påviste strukturer, og dessuten en hel del moderne forstyrrelser. Nordvest for strukturene i det første forslaget var også et område som virket svært nedpløyd. Likevel er det mulig å skille ut en del andre strukturer som kan ha vært en del av huset. I tolkningsforslag 2 (figur 12) er en del av disse tatt med. Her har huset fått to ekstra ildsted, en avslutning i sørøstenden, og en ufullstendig forlengelse mot nordvest. I følge tolkningen ville sørøstenden av huset endt i en bue av to inntrukne stolper. Bare én av disse, S43, ble undersøkt – men dette var til gjengjeld et veldig tydelig stolpehull (figur 13).

Figur 12. Hus 1, tolkningsforslag 2. Bare strukturene som er relevante for tolkningen er vist. Kart: Dag-Øyvind Engtrø, NTNU Vitenskapsmuseet.

I tolkningsforslag 2 er det dobbel avstand mellom stolpeparene ved det største ildstedet (S35), noe som kan ha vært gjort for å skape et større samlingsrom. Et eksempel på dette kan ses i et treskipet langhus påvist på Forsand i Rogaland (gjengitt i Løken 2001, fig. 2d). Huset, fra eldre romertid (ca 0 – 200 e. Kr.), ser ut til å ha hatt en fjøsdel og en boligdel, og i enden av boligdelen har det vært ca dobbel så stor avstand mellom stolpeparene, og et ildsted mellom disse. Dette huset på Forsand ser for øvrig ut til å ha vært omtrent like langt som denne tolkningen av Hus 1 på Høknæsli, med ca 20 meter mellom de ytterste stolpeparene (forutsatt at S85 har tilhørt huset og hatt en «partner» vi ikke kunne påvise). En midtnorsk parallell kan med en del forbehold også ses i Hus E på Hovde, på Ørlandet i Sør-Trøndelag (Grønnesby 1999: 70-71). Dette har vært en del lengre, ca. 33 meter, og hatt to små og ett stort ildsted, hvorav det ene er datert til førromersk jernalder. Huset har hatt ni takbærende stolpepar og dessuten spor av innganger og hjørnestolper. Likheten består i av at huset har hatt det klart største ildstedet i et større rom i den ene enden av huset.

Hus 1 kan således i følge dette tolkningsforslaget sies å ha vært ca 22 meter langt, fem meter bredt, og hatt fire ildsted.

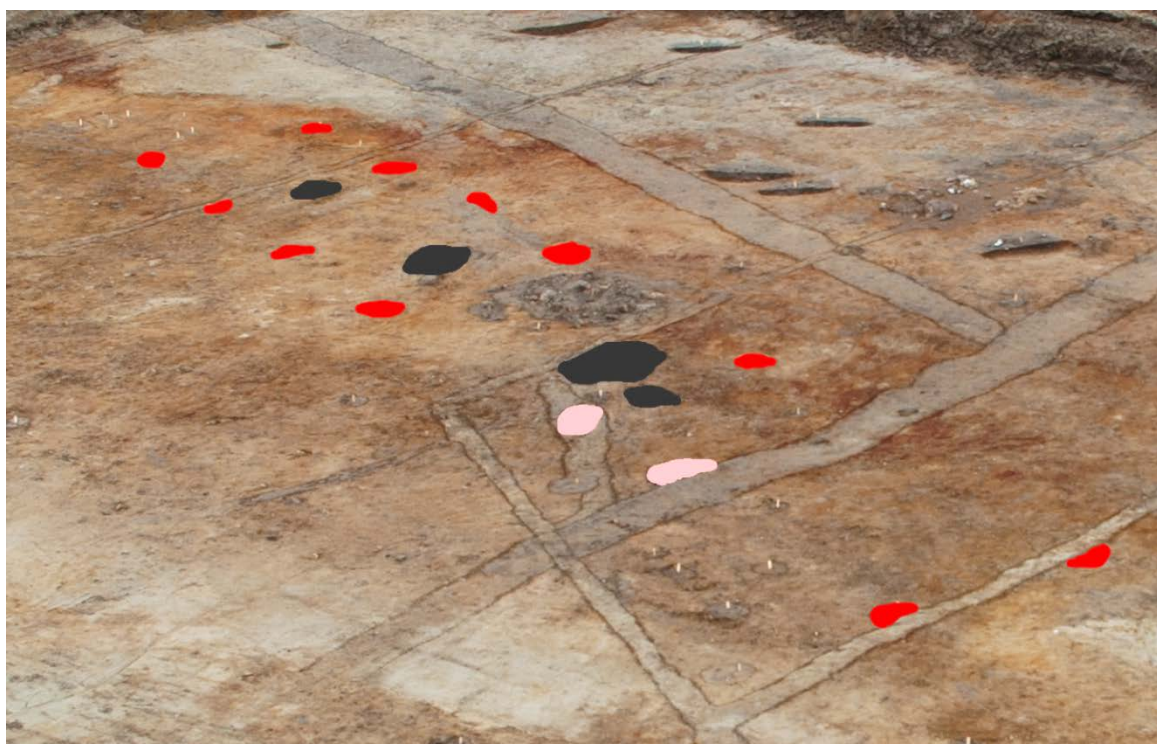
Figur 13. Stolpehull S43 i plan og profil. Bildene er tatt mot NV (t.v. Da56531_072, t.h. Da56531_076). Foto: Linda Åsheim, NTNU Vitenskapsmuseet. Rentegning: Dag-Øyvind Engtrø, NTNU Vitenskapsmuseet.

På ovennevnte Forsand i Rogaland har gårdenes hovedhus i yngre romertid (ca. 200 – 400 e. Kr.) og folkevandringstid (ca. 400 – 570 e. Kr.) hatt et stort sentralt rom som kan ha hatt hallfunksjoner innen den enkelte gård (Løken 2001: 82). Siden Hus 1 på Høkneslia i følge tolkningsforslag 2 kan se ut til å ha hatt et slikt rom, og i følge dateringen av det ene ildstedet ser ut til å være fra yngre romertid eller folkevandringstid, er det naturlig å se på mulighetene for at det har vært enda lengre og med et stort rom i sentrum. I tolkningsforslag 3 (figur 14 og 15) er et stolpepar lengre mot sørøst tatt med, mens det mulige stolpehullet S85 fra tolkningsforslag 2 er utelatt. Tolkningen forutsetter at grøfta som har kuttet S45 også har fjernet sistnevntes «partner». Her er det ca. 22 meter mellom de ytterste takbærende stolpene, og ca. 11 meter fra hver ytterkant til midten av det sentrale rommet.

Hus 1 kan ut i fra tolkningsforslag 3 dermed sies å ha vært ca. 24 meter langt og fem meter bredt, og hatt fire ildsteder.

Figur 14. Hus 1, tolkningsforslag 3. Bare strukturene som er relevante for tolkningen er vist. Kart: Dag-Øyvind Engtrø, NTNU Vitenskapsmuseet.

Figur 15. Utsnitt av oversiktsfoto (Da56531_050), med strukturene i Hus 1, tolkningsforslag 3 markert. Fargekodene er de samme som brukt i figur 14. Bildet er tatt mot NV. Foto: Dag-Øyvind Engtrø, NTNU Vitenskapsmuseet.

Muligens har huset vært enda lengre. Grøft S38 (se figur 8), nordvest for de aktuelle stolperekken, kan i teorien tolkes som rester av spor av et dråpefall eller en grunn vegggrøft. Det virker dog usannsynlig at rester av en slik grunn struktur skal ha blitt bevart nettopp i dette området hvor tolkningen forutsetter at antatt dypere stolpehull er fjernet. På noen av de tidlige bildene kan det også se ut til at det er en svak sammenheng mellom S38 og en tilsvarende diffus grønne S147, som går skrått gjennom huset (se figur 8). Det er altså lite trolig at S38 har en direkte sammenheng med Hus 1.

Alle de undersøkte strukturene som i følge gjennomgangen ovenfor har eller kan ha tilhørt Hus 1 er rentegnet (se vedlegg 5).

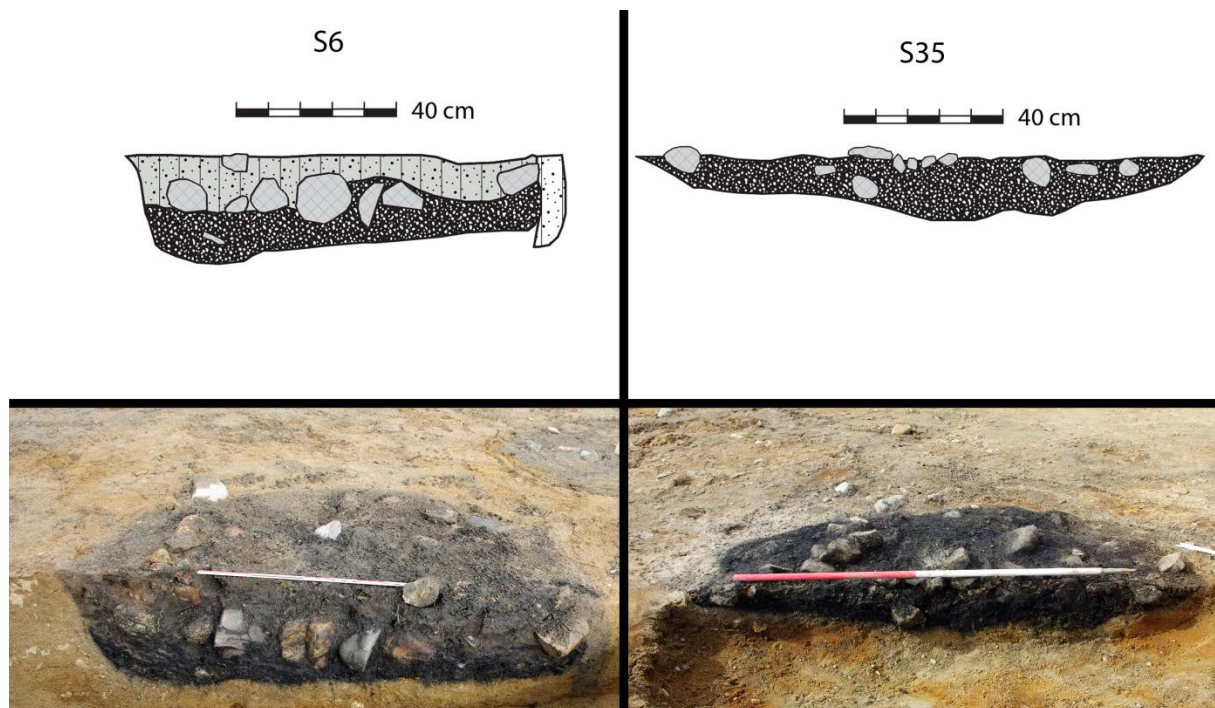
Andre bosetnings- og aktivitetsspor

Det ble påvist mange andre tydelige stolpehull og mulige stolpehull på Felt 1 enn de som sikkert eller muligens kunne knyttes til Hus 1. Det var særlig mange slike strukturer øst og sørøst for Hus 1, men da det ikke er noe tydelig mønster i spredningen er det vanskelig å si om disse har tilhørt andre hus eller har hatt andre funksjoner. Det var også en del klare stolpehull på nordsiden av feltet, og sannsynligvis var en del av de strukturene vi her ikke rakk å undersøke også stolpehull. Ut i fra spredningen av disse strukturene kan det se ut til at vi ville påvist flere hvis vi hadde utvidet feltet noe mot nord.

Det samme gjelder for kokegropene, hvorav de fleste ble påvist i en konsentrasjon nær den nordre avgrensningen av Felt 1. Ildstedene er bål, gjerne innomhus, hvor man for eksempel har tilberedt mat og varmet opp steiner til vannkoking. Kokegropen er for det meste antagelig brukt til steking av kjøtt. Først ble det gravd en grop som ble fylt med ved, og når bålet har fått god fyr ble det lagt ned steiner. Når steinene har blitt varme ble kjøttet lagt i og gropa dekket, gjerne av torv (NAL 2005: 221-222).

Restene av ildsted og kokegropen kan være vanskelige å skille fra hverandre (figur 16). Ildstedene er gjerne store og relativt flate, gjerne kun bestående av et homogent kullag, og ofte med få eller ingen skjørbrante steiner. Formen kan variere, men ildstedene er gjerne runde eller firkantede. Kokegropene har nesten konsekvent rund eller oval form i plan, er som regel dypere enn ildstedene, og har ofte en tydelig lagdeling med et nesten homogent kullag under et lag med mange skjørbrante steiner. Selv om en har disse kriteriene å gå etter vil det likevel ofte være tvil om riktig tolkning, spesielt hvis lite av strukturene er bevart. I strukturlisten (vedlegg 4) er det i hvert tilfelle argumentert for hvorfor de enkelte strukturene er tolket som de er.

Det var, som det ofte er på slike utgravninger, mange gropen med uvisse funksjon på Felt 1. En del av dem kan ha vært stolpehull, men hadde ingen påviselige detaljer som gjorde denne tolkningen mer sannsynlig enn noe annet. Én grop var definitivt ikke et stolpehull. S34 var rektangulær, orientert ca. VNV – ØSØ, og målte ca. 3 x 1,5 meter. Strukturen var gravd ned akkurat utenfor det østligste stolpeparet i Hus 1 tolkningsforslag 1, men innenfor tolkningsforslagene 2 - 4. Det virket lite trolig at strukturen skulle ha noe med Hus 1 å gjøre, men for sikkerhets skyld ble gropa nøye undersøkt. Hele strukturen ble tømt, og i tilfelle den skulle vise seg å være en grav ble det tatt bilder ofte underveis (figur 17). Under bortrensing av rester av det moderne pløyselaget i toppen av strukturen ble det funnet en muskettkule av bly, men denne kan ha havnet der tilfeldig. Bortsett fra en liten klump av gjennomrustet jern ble det ikke gjort noen funn i selve strukturen som kunne ha forklart hvilken funksjon den kan ha hatt, eller når den ble gravd. Et par fyllskifter innenfor gropa ble undersøkt, men disse var fylt av relativt løs masse og var sannsynligvis spor av steinopptrekk. Kanskje gropa bare var en måte å bli kvitt stein på? En annen forklaring kan ha vært at den hadde en sammenheng med dreneringsgrøfta som kuttet østenden av strukturen.

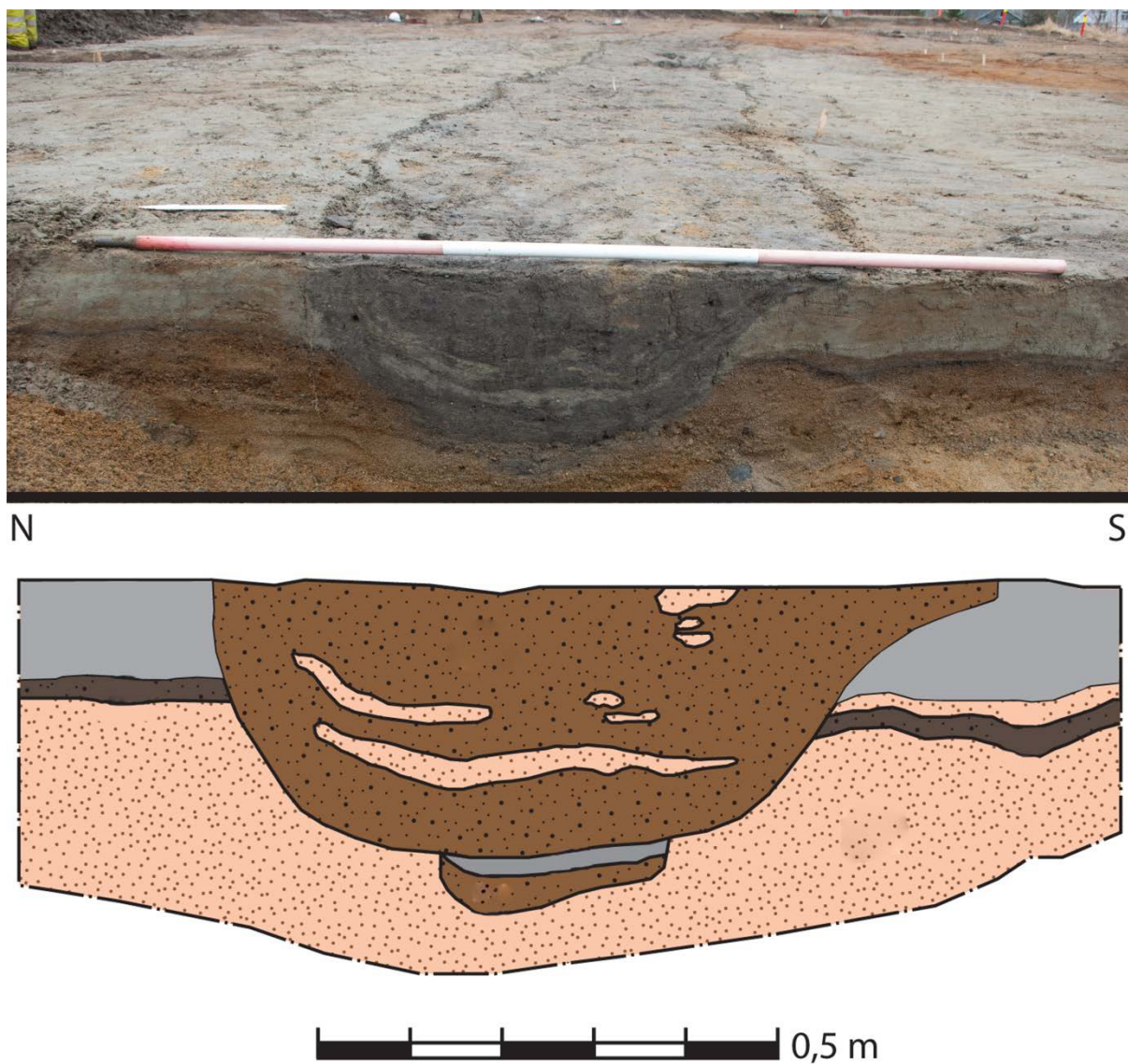

Figur 16. To snittede strukturer, hvorav S6 er tolket som en kokegrop og S35 er tolket som et ildsted. Bildene er tatt mot VNV. Foto: T.v. (Da56531_029) Tanja Larssen 2013, t.h. (Da56531_064) Linda Åsheim, NTNU Vitenskapsmuseet. Rentegning: Dag-Øyvind Engtrø, NTNU Vitenskapsmuseet.

Figur 17. Den store gropa av uviss funksjon S34 i Felt 1. De øverste bildene og det nede til venstre er tatt mot nord, bildet nede til høyre er tatt mot vest. Foto: Ovenfor t.v. (Da56531_060) Ingvild Sjøbakk, ovenfor t.h. (Da56531_90) og nedenfor t.v. (Da56531_098) Dag-Øyvind Engtrø, nedenfor t.h. (Da56531_161) Magnar Mojaren Gran, NTNU Vitenskapsmuseet.

Videre ble det påvist til sammen seks grøfter på Felt 1 som ble vurdert som mulig førreformatoriske, fem på Felt 1 og én på Felt 2. S2 og S80 ser ut til å ha hørt sammen, muligens også S38 og S147. Disse var gjerne noe diffuse i plan, og fyllmassene i dem var mindre humøse enn i de moderne dreneringsgrøftene. I tillegg ble det ikke gjort funn i dem med søk av detektor, og S38 og S147 ble kuttet av strukturer tolket som førreformatoriske. Alle disse grøftene med unntak av S148 ble snittet (eksempel figur 18). Grøftene var opp til 50 cm dype, men det ble ikke observert detaljer som kunne belyse funksjonen deres. Kanskje de to bredeste og dypeste av dem, S2 og S80 i Felt 1, kan være spor av ridentier («hulveier»)?

Figur 18. Mulig førreformatorisk grøft S2 snittet. Bildet er tatt mot øst (Da56531_053). Foto og rentegning: Dag-Øyvind Engtrø, NTNU Vitenskapsmuseet.

3.1.1. Felt 2

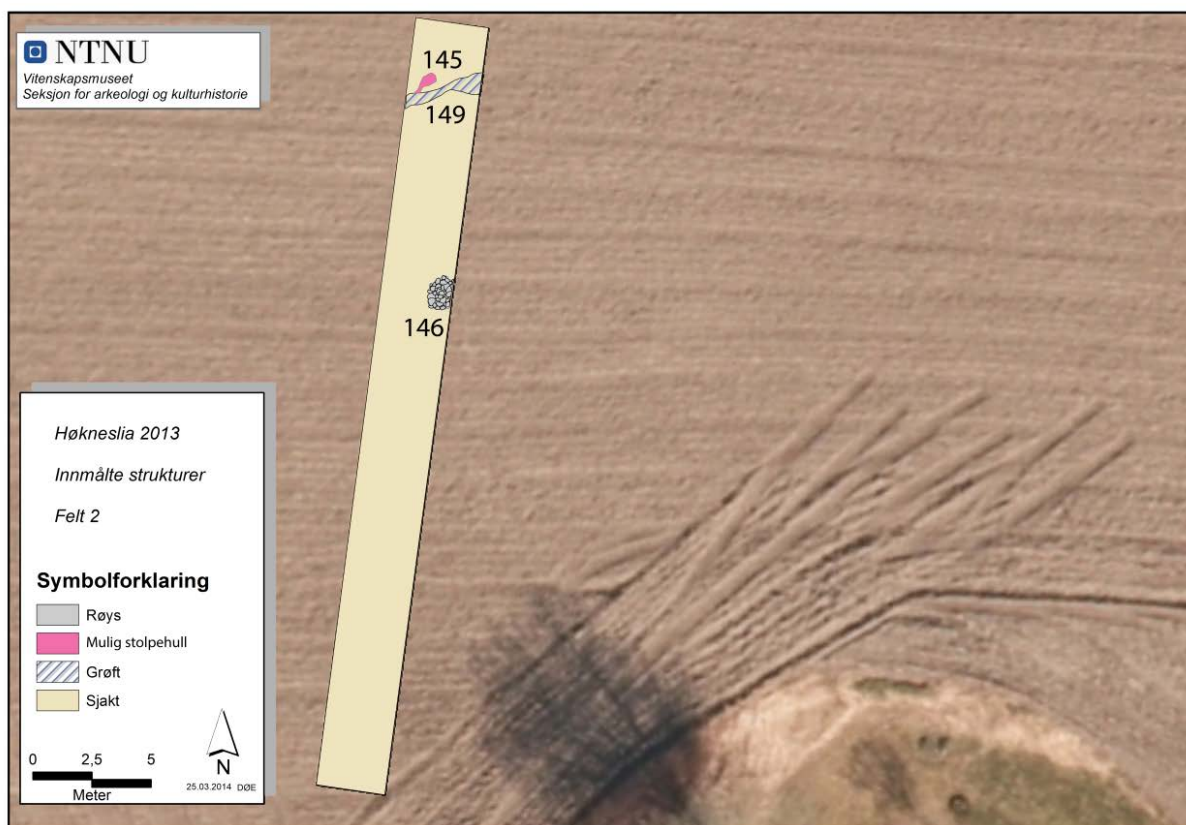
Avdekket areal: 98 m²

Antall anleggsspor funnet: 3

Strukturnummer brukt dette felt: S145, S146, S149

Antall hus: 0

I tillegg til å undersøke Felt 1 skulle vi åpne 100 m² av den største av de registrerte lokalitetene med eldre dyrkingslag, for å se etter strukturer nedover i lagene og eventuelt under. Vi valgte å grave Felt 2 som en sjakt på tvers av hellingen i terrenget, for samtidig å kunne dokumentere de eldre dyrkingslagene i profil. Sjakten ble plassert rett NV for Kronhaugen (figur 19), for å øke sjansen for eventuelt å kunne avdekke spor av overpløyde gravminner. Sjakten ble gravd i to omganger. Først ble det gravd ned til et klart sjikt av eldre dyrkingslag, deretter ble dette rensset fram og undersøkt med metalldetektor. Til sist ble de siste lagene fjernet. Det ble ikke påvist strukturer nedgravd i de eldre dyrkingslagene, bortsett fra en røys som dukket opp mot bunnen av de eldre dyrkingslagene. Da alle dyrkingslagene var fjernet var det avdekket tre strukturer gravd ned i undergrunnen. Disse var én røys, ett mulig stolpehull og én grøft.

Figur 19. Innmålte strukturer på Felt 2. Kart: Dag-Øyvind Engtrø, NTNU Vitenskapsmuseet.

Grøft og mulig stolpehull

I et område med lettdrenert sandgrus i nordenden av Felt 2 ble det påvist to strukturer. Disse ble snittet (figur 20), og tolket som et mulig stolpehull (S145) og en grøft (S149). Siden vi ikke

kunne åpne opp et større område rundt disse strukturene er det vanskelig å si noe mer om hvilke funksjoner strukturene kan ha hatt, men de tyder i hvert fall på at det her har vært et område med bosetningsspor eller andre aktivitetsspor.

Figur 20. Mulig stolpehull (t.v. Da56531_156) og grøft (t.h. Da56531_155) i Felt 2. Bildet t.v. er tatt mot NNV, bildet t.h. er tatt mot Ø. Foto: Magnar Mojaren Gran, NTNU Vitenskapsmuseet.

Røys

I Felt 2 ble det som også påvist en struktur S146 bestående av tettpakkede steiner, tolket som en røys. Det er uvisst hvor stor røysa egentlig var. Den delen som stakk ut av profilveggen var ca. 1,5 meter bred og stakk ca. en meter ut i sjakten. Den avdekkede delen av røysa ble fjernet, og snittet av strukturen i sjaktas profilvegg ble dokumentert (se rentegning på figur 23). Det var et tynt men klart kullag under steinpakningen, og det ble tatt en prøve fra dette. Strukturen så ut til å være gravd ned gjennom det nederste av de eldre pløyselagene, og ned i undergrunnen. Ut i fra prøvens kontekst kan det ikke være noen tvil om at det er strukturen som er datert, altså ikke for eksempel et gammelt overflatelag under denne. Kullprøven ble datert til eldre bronsealder (se avsnitt 3.3.1.). Det ble tatt bilder av S146 før den ble undersøkt, disse ble dessverre slettet av undertegnede ved et uhell. Figur 21 viser strukturen under og etter undersøkelsen.

Dyrkingslag og ardspor

Som vist tidligere ble det påvist tre store lokaliteter med bevarte eldre dyrkingslag innenfor planområdet under fylkeskommunens registrering (avsnitt 1.2.2.). Disse var opp til 30 cm tykke, og kullprøver fra bunnen av lagene i to av lokalitetene ble begge datert til førromersk jernalder. Felt 2 ble som tidligere beskrevet åpnet primært for å undersøke om det kunne påvises strukturer i de eldre dyrkingslagene og for å dokumentere de eldre dyrkingslagene i profil. Det ble påvist eldre dyrkingslag gjennom hele den gravde sjakta (figurene 22 - 24), men ingen strukturer før undergrunnen var avdekket. Unntaket var røys S146, som kom til syne rett før de siste restene av det nederste dyrkingslaget ble fjernet.

Analysene av makroprøvene foreligger ikke i skrivende stund, men det vi selv kunne se i felt var at de eldre dyrkingslagene under det moderne pløyselaget var veldig humøse og lite kullholdige i toppen, og lite humøse og veldig kullholdige i bunnen (figur 22). At mengden humus i massene har blitt redusert i de eldste lagene skyldes at de har blitt utvasket gjennom hundrevis av år. Den større mengden kullbiter i de nederste lagene kan være spor av den første rydningen på stedet, da hele området sannsynligvis ble svidd av. Muligens skjedde avsviingen regelmessig, som et resultat av svibruk: *«I det skogrike Europa, spesielt i den nordlige delen (..) var svibruk (..) en enkel metode for å rydde jorda for skog ved å tenne på en kontrollert skogbrann. Bøndene sådde hvete i den næringsrike asken som således*

fungerte som gjødsel. De gav god avling første året, men jorda var sjelden fruktbar mer enn et par år og utbyttet sank etter noen få sesonger. Da jorda ikke lenger ga forventet avkastning brente bonden av en ny skog og skaffet seg ny mark. Den tidligere marka ble liggende brakk eller benyttet som beitemark for husdyrene inntil ny skog vokste opp og denne igjen kunne gi næring ved brenning» (Wikipedia, «Jordbrukets historie»).

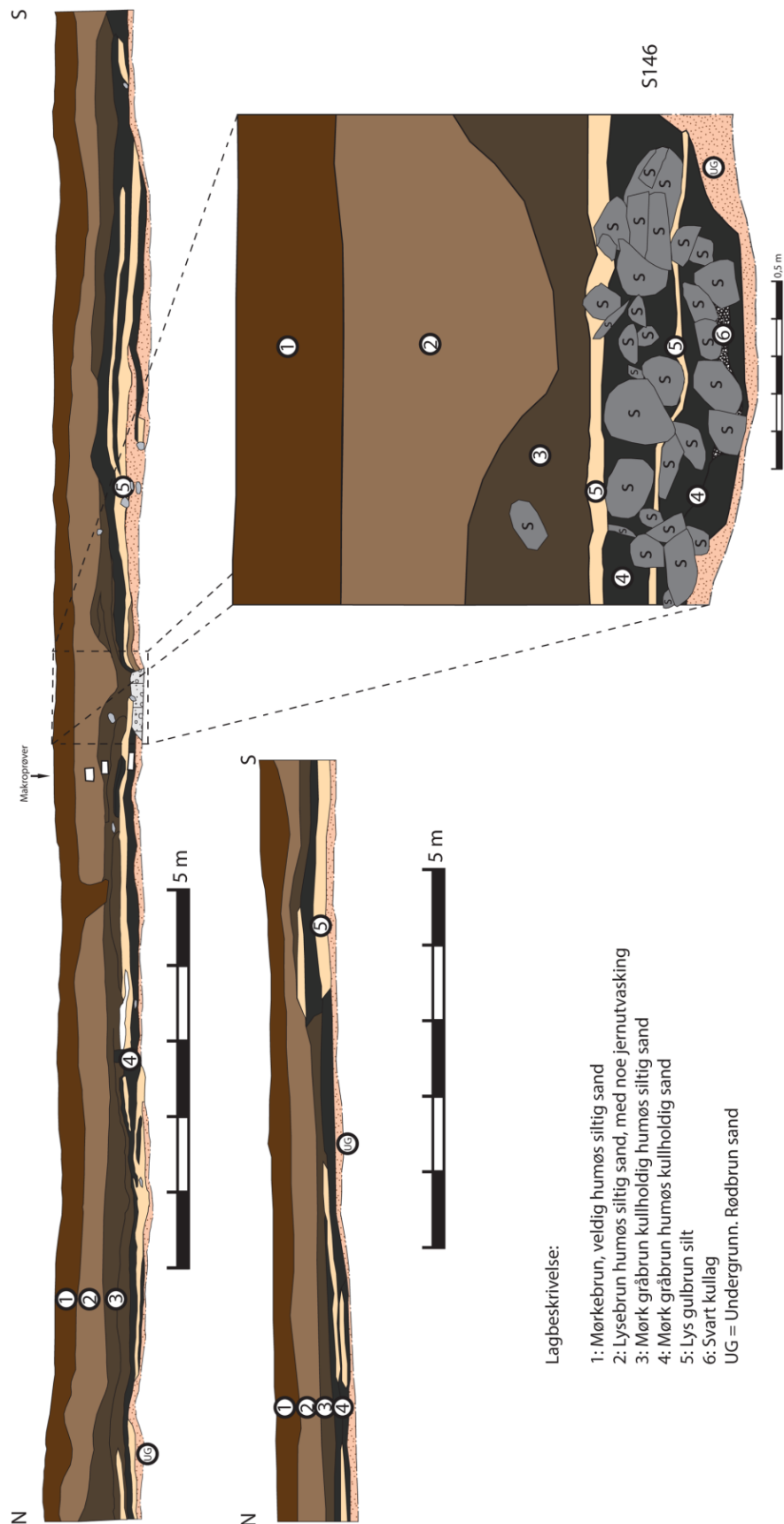

Figur 21. Røys i Felt 2 under og etter snitting. Bildet ovenfor (Da56531_157) er tatt mot VNV, bildet nedenfor (Da56531_159) er tatt mot ØSØ. Foto: Dag-Øyvind Engtrø, NTNU Vitenskapsmuseet.

Figur 22. Utsnitt av den dokumenterte profilveggen i Felt 2, med innrissede lagskiller. Bildet er tatt mot øst (Da56531_106). Foto: Linda Åsheim, NTNU Vitenskapsmuseet.

Under forundersøkelsen registrerte fylkeskommunen ardspor på to av lokalitetene med funn av eldre dyrkingslag. Arden hadde i motsetning til plogen ikke veltefjøl, sistnevnte dukker opp først i yngre jernalder. Da hadde arden vært i bruk i mange hundre år, og på helleristninger fra bronsealder kan vi se eksempler på ard trukket av okser. Mens plogspor avtegnes som parallelle spor der hvor den har blitt trukket ned i undergrunnen, vises ardsprene som kryssende linjer i bakken (NAL 2005: 87, 198). Noen slike spor ble påvist i den lettdrenerte sanda øverst i Felt 2 (figur 25).

Figur 23. Profiltегning av vestvendt profilvegg i Felt 2, med utheving av røys S146. Rentегning: Dag-Øyvind Engtrø, NTNU Vitenskapsmuseet.

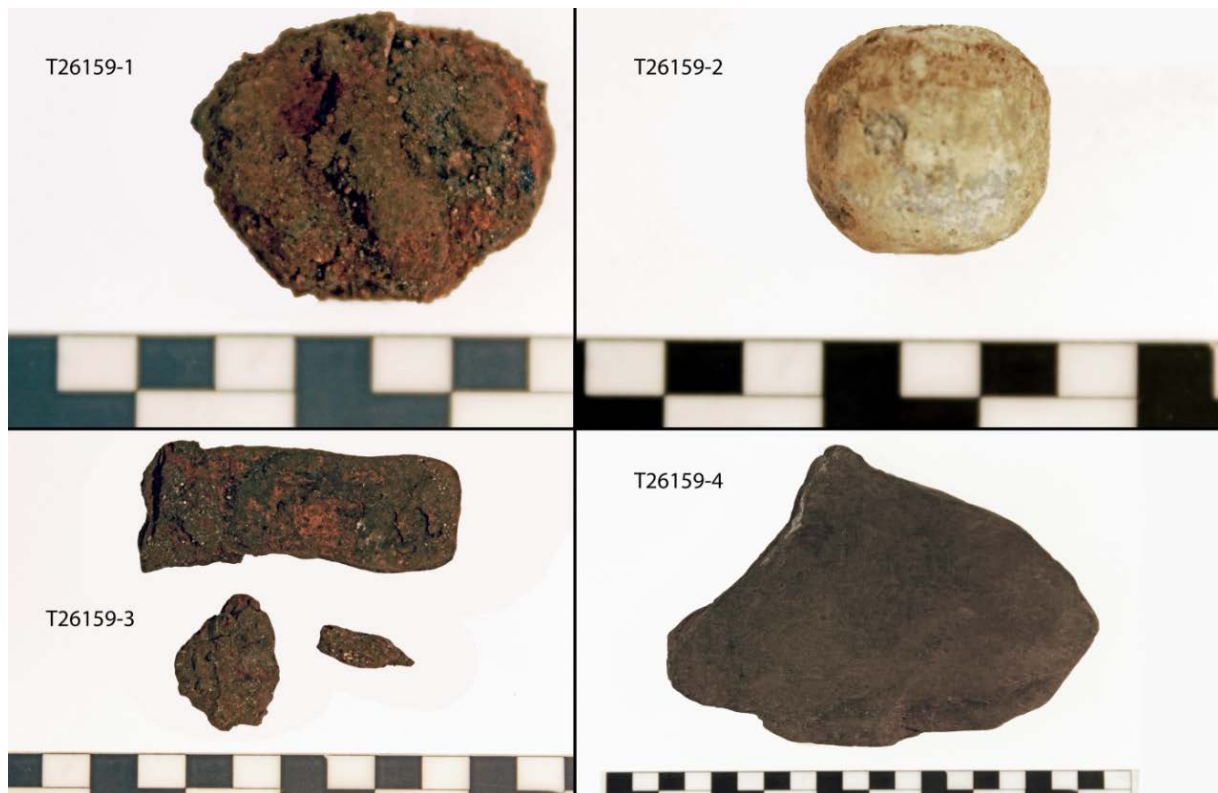
Figur 24. Felt 2 ble avdekket i flere omganger, i et forsøk på å påvise strukturer nedgravd i lagene før de ble fjernet. Bildet viser nivået som ble undersøkt med metalldetektor. Bildet er tatt mot NV (Da56531_055). Foto: Dag-Øyvind Engtrø, NTNU Vitenskapsmuseet.

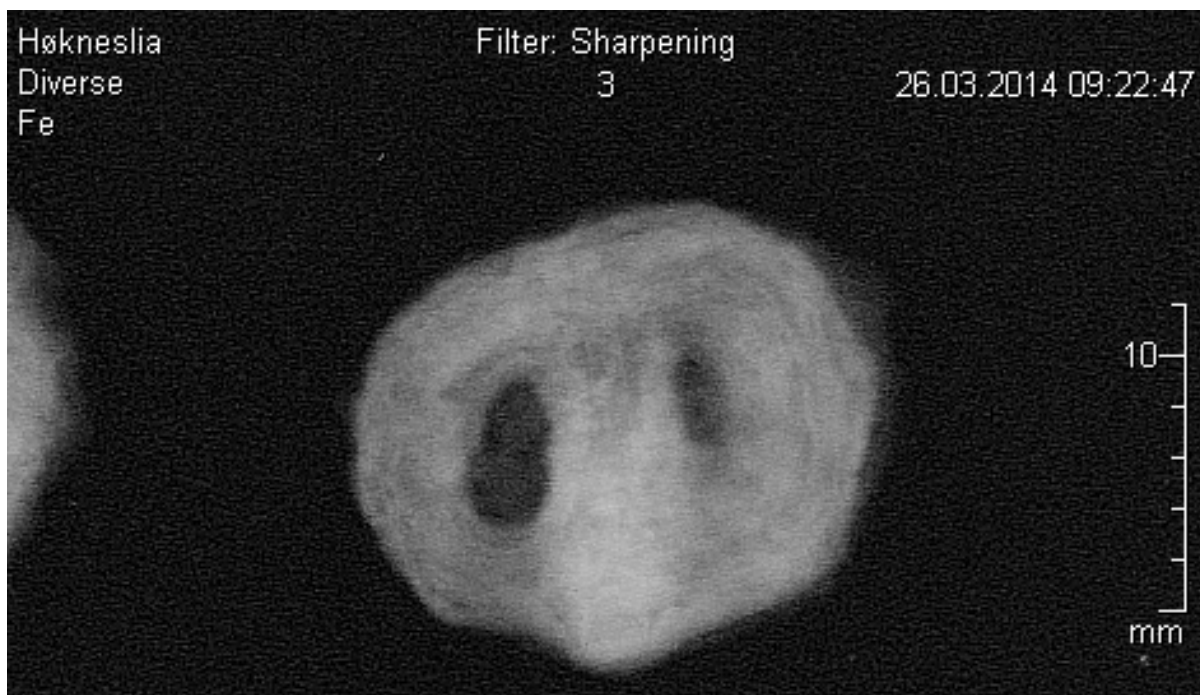
Figur 25. Spor av bruk av ard i Felt 2. Bildet er tatt mot øst (Da56531_075). Foto: Dag-Øyvind Engtrø, NTNU Vitenskapsmuseet.

3.1. Funnmateriale

Feltene ble undersøkt med metalldetektor av Dag-Øyvind Engtrø og Magnar Mojaren Gran før og etter avdekking. Bare ett av funnene fra det moderne pløyselaget ble beholdt; et mulig vektlodd av bly (T26159-2) som ble funnet over Felt 1 (figur 26). Ellers besto funnene fra dette laget stort sett av den vanlige blandingen av spiker og intetsigende rustklumper. Nevneverdige funn som ikke ble tatt inn var hylser av jern fra krigens dager, en etterreformatorknøkk, og noen smeltede blyklumper. De eldre dyrkingslagene var bare mulig å undersøke i den delen som var midlertidig avdekket i Felt 2, da det moderne pløyselaget var for tykt til at detektorene kunne nå gjennom. På grunn av tidsnød ble bare det nederste av de eldre dyrkingslagene undersøkt på denne måten, uten funn. Også de avdekkede strukturene ble undersøkt med metalldetektor. I ildsted S24 i Felt 1 ble det funnet en spenne av jern, muligens en beltespenne (T26159-1, figur 26 og 27). I kokegrop S6 på samme felt ble det funnet et fragment av en flat gjenstand av jern (T26159-3, figur 26). Det ble gjort funn også uten bruk av detektor. I toppen av grop S104 ble det funnet en mulig brynestein (T26159-4, figur 26) under framrensningen. I ildsted S75 på Felt 1 ble det funnet et fragment av et hasselnøtteskall (T26159-5) og 6,9 gram av fragmenterte brente bein (T26159-6, figur 28). Enkeltfunn av brente beinfragment fra kokegrop S6 og ildsted S35 ble ikke oppsamlet.

Figur 26. Gjenstandsfunnene som ble tatt inn fra Felt 1. Ovenfor t.v. spenne (Da56531_167), ovenfor t.h. mulig vektlodd (Da56531_169), nedenfor t.v. gjenstandsfragment (Da56531_170), nedenfor t.h. mulig slipestein (Da56531_171). Foto: Dag-Øyvind Engtrø, NTNU Vitenskapsmuseet.

Figur 27. Røntgenfoto av T26159-1 støtter tolkningen av gjenstanden som en liten spenne.
Foto: Marte Iversen Rønning, NTNU Vitenskapsmuseet.

Figur 28. Fragmenter av brente bein funnet i kokegrop S75 på Felt 1 (Da56531_172). Foto: Dag-Øyvind Engtrø, NTNU Vitenskapsmuseet.

3.2. Analyser

Det ble tatt ti kullprøver under undersøkelsen; ni fra Felt 1 og én fra Felt 2. Alle kullprøvene er vasket, og de som ikke er analysert er magasinert (T26159-7 – T26159-14). Siden NTNU Vitenskapsmuseet for tiden ikke har noen avtale angående analyse av mikromorfologiprøver ble det prioritert i stedet å ta 12 jordprøver for makrofossilanalyser; syv fra Felt 1 og fem fra Felt 2.

3.2.1. Dateringer

Ved en feil ble det budsjettet med datering av tre kullprøver i stedet for opp til 30, og på grunn av prisøkning er bare to av kullprøvene datert. De ble analysert av Beta Analytic Inc. i Florida, USA. Den første, tatt fra ildsted S30 i Felt 1 (figur 11), er datert til Cal BP 1700 – 1540, altså Cal AD 250 – 410 (2 sigma, Beta-361347). Den andre, tatt fra et kullag under røys S146 i Felt 2 (figur 21), er datert til Cal BP 3340 – 3280, 3280 – 3160, 3150 – 3140 og 3090 – 3080. Prøven gir altså utslag i flere perioder, men for å være på den sikre siden kan man si at prøven ble datert innen Cal BC 1380 - 1130 (2 sigma, Beta-361348). Ildstedet fra Felt 1 er altså datert til yngre romertid (ca. 200 – 400 e. Kr.) eller begynnelsen av folkevandringstid (ca. 400 – 570 e. Kr.), mens kullaget under røysa i Felt 2 er datert til eldre bronsealder (ca. 1750 – 1100 f. Kr.).

3.2.2. Naturvitenskaplige prøver

Det ble tatt ut makrofossilprøver fra ti av jordprøvene, og disse er i ferd med å bli analysert av botaniker Thyra Solem ved NTNU Vitenskapsmuseet. Prøvene ble tatt fra de eldre dyrkingslagene i Felt 2 (figur 29), samt fra diverse strukturer i Felt 1, blant annet fra ildsted og stolpehull relatert til «Hus 1» (se avsnitt 4.1.).

Figur 29. Bildet viser hvor det ble tatt ut prøver fra eldre dyrkingslag i profilveggen på Felt 2. Bildet er tatt mot øst (Da56531_137). Foto: Linda Åsheim, NTNU Vitenskapsmuseet.

4. Resultat

Det ble altså påvist til sammen 149 strukturer i de to feltene, hvorav 146 på Felt 1 og tre på Felt 2. I tillegg ble det påvist mange pålehull på Felt 1, og en del noe utydelige ardsplor i Felt 2. Siden de to feltene ligger så nærme hverandre virker det naturlig å presentere resultatene fra undersøkelsen fra Felt 1 og Felt 2 sammen. Resultatene vil også ses i sammenheng med de tidligere kjente kulturminnene på Høkneslia, samt resultatene fra fylkeskommunens registrering.

Figur 30. Georeferert oversiktsfoto av Felt 1 (Da56531_050). På sørsiden av feltet ses sjakt 13 fra fylkets registrering, som sto åpen da vi kom. Kart: Dag-Øyvind Engtrø, NTNU Vitenskapsmuseet.

De fleste av strukturene ansett som bosetnings- og aktivitetsspor ble påvist på flaten sentralt i Felt 1, i et område med undergrunn bestående av lettdrenerende sand (figur 30). Også i Felt 2 ble to av de tre strukturene påvist i det flateste partiet og på lettdrenert undergrunn. Denne fordelingen er nok ikke tilfeldig, men er heller ikke nødvendigvis helt representativ for aktiviteten på stedet. Det ble også påvist en god del strukturer på nordsiden av feltet, hvor undergrunnen besto av relativt løs silt men strukturene hadde blitt beskyttet av rester av eldre dyrkingslag. I resten av feltet, hvor matjordslaget var tynnere og det ikke var bevart slike rester, kan de øverste centimeterne med undergrunnsmasser lett ha blitt gradvis blandet opp i pløyselagene av nyere tids mer dyptgående pløyer. Strukturene sør, øst og vest i feltet bar da også preg av å være mye hardere nedpløyd enn de sentralt og nord på feltet. På østsiden ble bare én struktur påvist, en struktur tolket som siste rest av en mulig kokegrop (S1). I tillegg ble det påvist mange pålehull i dette området, men disse kan ha gått mye dypere enn de andre typene strukturer og kan dessuten være av mye yngre dato. Likeledes ble de fleste undersøkte strukturene sør og vest på Felt 1 avskrevet som grunne linser. Disse kan ha vært strukturer som har blitt pløyd ned så hardt at for lite av dem var

igjen til at vi kan være sikre. Strukturen lengst mot sørvest, S58, ble da også tolket som siste rest av en nesten bortpløyd kokegrop.

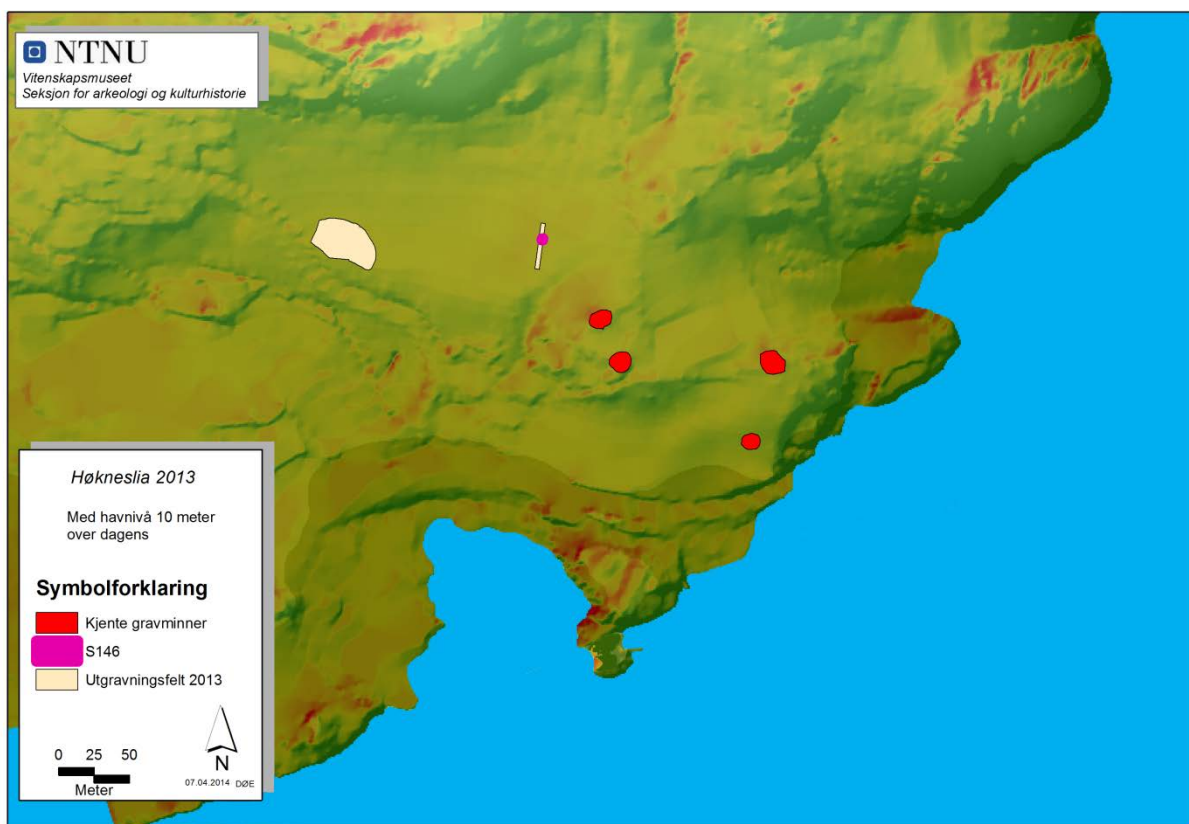
Like fullt ble de fleste strukturene påvist på lettdrenert undergrunn på flaten sentralt i Felt 1, og det er også bare der vi så langt har klart å identifisere en klar sammenheng mellom en del av strukturene; en del av stolpehullene og ildstedene var tydelige spor av et treskipet langhus, kalt Hus 1. I rapporten er det presentert tre tolkningsforslag av dette. Det første er det eneste som kun omfatter sikkert tolkede strukturer, bestående av fire stolpepar og to ildsteder. En kullprøve fra det ene ildstedet er datert til yngre romertid eller begynnelsen av folkevandringstid. Lokaliseringen av to ildsted og diverse sikre og mulige stolpehull på linje med de førstnevnte virker ikke tilfeldig, og i de to andre tolkningsforslagene er ulike utvalg av disse tatt med. De to sistnevnte tolkningsforslagene forklarer også gapet mellom noen av de antatt takbærende stolpene ut i fra kjente paralleller fra omtrent samme tid. Alt i alt ser det ut til at Hus 1 har vært et ca. 22 - 24 meter langt og fem meter bredt treskipet langhus fra yngre romertid eller tidlig folkevandringstid. Dette huset ser ut til å ha hatt fire ildsteder, hvorav det største har vært plassert i et større rom enten i den ene enden eller sentralt i huset.

I Felt 2 ble det bare påvist tre strukturer; et mulig stolpehull, en røys og en grøft. I seg selv er det vanskelig å si noe om hvilke funksjoner disse strukturene har hatt, siden vi bare kunne åpne et lite område. Med tanke på at det ble påvist strukturer i det hele tatt i dette lille utsnittet, virker det alt i alt overveiende sannsynlig at det var mange bosetnings- og aktivitetsspor innenfor planområdet som ikke ble avdekket. Dette gjelder særlig for den øvre delen av åkeren, hvor undergrunnen besto av lettdrenert sand. Med tanke på hvor mange kjente gravminner det er og har vært i området er det heller ikke usannsynlig at rester av slike også har gått tapt utenfor de områdene som ble prioritert undersøkt. At det ikke ble påvist andre strukturer enn ardspar i de små «kikkhullene» som ble gravd i de eldre dyrkingslagene under fylkeskommunens registrering kan ikke tillegges særlig vekt. Under en registrering er det som regel kun en liten del av planområdene som blir undersøkt, og særlig på store områder bør man ofte ha noe hell med seg for å kunne påvise strukturer der man har valgt å grave sjaktene. Når man i dette tilfellet valgte å grave små kikkhull i de allerede relativt sett små sjaktene har man allerede i utgangspunktet gjort sannsynligheten for å påvise strukturer i undergrunnen svært liten. I tillegg vet vi at det har vært flere gravhauger på åkeren sør for Kronhaugen, og som tidligere vist (avsnitt 1.2.1.) er det indikasjoner på at det har vært gravhauger også på åkeren sørvest for gården. Denne typen strukturer forekommer som regel med langt mindre tetthet enn bosetningsspor, og slike kan være vanskelige å se i sjaktene. Til sammenligning kan det nevnes at det på utgravningen av Felt N3 på Torgårdsletta i Trondheim i 2010 (Engtrø 2011) ble undersøkt over 40 gravminner uten at noen av disse hadde blitt oppdaget under registreringen, selv om 10 av gravminnene var delvis avdekket i sjaktene. Altså kan man trygt si at sporene av overpløyd gravhauger vil være nærmest umulige å oppdage i små kikkhull i sjaktene.

Med tanke på dette er det naturlig å se på om røysa i Felt 2 kan ha vært del av et gravminne. En kullprøve fra et kullag fra røysa ble datert til eldre bronsealder, en tid da det var vanlig å legge de døde ubrent i steinmurte kister som kunne ligge i kjernerøysen i store jordhauger (NAL 2005:135). Kan røysa i Felt 2 ha vært en del av en slik kjernerøys? Sørøst for Felt 2 har det vært et gravfelt bestående av minst fem gravhauger (se avsnitt 1.2.1.), hvorav den nærmeste som er bevart ligger bare 60 meter fra røysa i Felt 2. Dessverre vet vi ikke når disse gravminnene stammer fra. Bare én av dem er faglig undersøkt (ID176027), uten at det ble gjort funn. Det ble heller ikke påvist et kammer eller noen nedgravning i haugen, men siden bare en liten del av den ble undersøkt vet vi ikke om haugen hadde slike anlegg. Haugen hadde imidlertid en kjernerøys, og under steinene ble det påvist et kullag med spredte fragmenter av brente bein. Kullaget ble ikke datert, og beinfragmentene ble ikke tatt vare på. Minst én av de andre gravhaugene (ID157804) - den som ligger nærmest røysa i

Felt 2 - har hatt en kjernerøys, beskrevet som en mengde steiner under 0,5 meter jordmasser. At i hvert fall to av de nærliggende gravhaugene har hatt kjernerøyser kan sies å støtte teorien om at røysa i Felt 2 kan ha vært en slik.

Det foreligger ingen strandlinjekurve for dette området, men kvartærgeolog Harald Sveian ved NGU har ved en tidligere forbindelse beregnet at elveosen i Grong lå ca. 14 – 15 meter over dagens havnivå ved inngangen til eldre bronsealder. Videre: «For å betrakte Namsos må vi ta hensyn til at strandlinjen fra starten av bronsealderen har en helning på ganske nøyaktig 0,1 m/km i dagens landskap (vinkelrett på isobaseretningen), og med en isobaseavstand på 40 km betyr det at datidens strandlinje lå nokså nøyaktig 4 meter lavere ved Namsos enn ved Grong» (pers. medd. 07.04.2014). Ved inngangen til eldre bronsealder lå strandlinjen altså 10-11 meter høyere enn i dag. En enkel landskapsmodell med havnivået satt 10 meter over dagens (figur 31) kan kanskje gi en antydning til hvordan landskapet så ut ved inngangen til eldre bronsealder. Hvis de gravminnene vi kjenner til i dag ble anlagt i løpet av denne perioden har de vært godt synlige fra lang avstand.

Figur 31. Landskapet slik det kan ha sett ut da røysa i Felt 2 ble anlagt i Eldre Bronsealder. Røysa er gjort mye større enn den egentlig var for å vises på kartet. Kart: Dag-Øyvind Engtrø, NTNU Vitenskapsmuseet.

I forhold til høyde over havet er det altså ikke utenkelig at gravminnene på og ved Kronhaugen er fra eldre bronsealder, og røysa i Felt 2 kan tenkes å ha vært en del av dette gravfeltet. En annen mulig tolkning er at den har vært en rydningsrøys. Kullprøver fra det nederste av de eldre dyrkingslagene både i denne lokaliteten (ID 157807) og en av de andre lokalitetene (ID 157809) er datert til førromersk jernalder (se avsnitt 1.2.2.). Røysa i Felt 2 er altså mange hundre år eldre enn dette. Dateringen fra de eldre dyrkingslagene daterer imidlertid ikke nødvendigvis når man først begynte å rydde og eventuelt dyrke på stedet. I motsetning til kullprøven fra røysa ble ikke kullprøvene fra de eldre dyrkingslagene tatt fra rene kullhorisonter, men fra kullbiter spredt i lagene. Røysas nedgravning kuttet det nederste av de eldre dyrkingslagene på Felt 2, noe som klart viser at bunnlaget er eldre enn det de daterte kullbitene fra det skulle tilsi. Dateringsmessig er det altså ikke noe i veien for at røysa

i Felt 2 kan tolkes som en rydningsrøys. Det virker imidlertid unødvendig å grave ned rydningsrøysen, så en tolkning av røysa som en rest av et overpløyd gravminne - eller som en struktur med en annen ukjent funksjon - kan sies å være mer sannsynlig.

I tillegg til de tre lokalitetene med eldre dyrkingslag som ble påvist under registreringen i 2012 kunne vi dokumentere at det var eldre dyrkingslag også sørøst og nord for Felt 1. På nordsiden av feltet dokumenterte vi dette først i en profilkant i en anleggsgrøft, deretter i en større flate som ble avdekket mens vi foretok vår undersøkelse (figur 32). Noe var også bevart i nordre halvdel av Felt 1. Videre var det en synlig åkerrein i den store gropa som var gravd rett øst for Felt 1 før vår utgravning (figur 33). Åkerreiner dannes ved dyrking i hellende terreng over tid ved at dyrkingsjorden på grunn av erosjon flyttes nedover i terrenget (NAL 2005:473). Denne prosessen medvirker til å jevne ut terrenget gjennom århundrene, ved at jordsmonnet har blitt tykkere i det mest hellende terrenget og tynnere på flatene. Siden moderne ploger går dypere enn i tidligere tider er gjerne de eldre pløyelagene blitt helt assimilert inn i den moderne matjorda på flatene men ofte bevart i «lommer» i de brattere partiene i terrenget. Dette er sannsynligvis årsaken til at det ble påvist eldre dyrkingslag i de brattere partiene nord og sør for Felt 1, men ikke på flaten hvor bosetningssporene ble påvist.

Figur 32. Eldre dyrkingslag påvist i anleggsgrøper nord for Felt 1. Bildene ovenfor t.v. (Da56531_005) og t.h. (Da56531_008) er tatt mot sør. Bildet nedenfor er tatt mot VSV (Da56531_21). Foto: Ovenfor t.v. Tanja Larssen 2013, de andre Dag-Øyvind Engtrø, NTNU Vitenskapsmuseet.

Figur 33. Eldre dyrkingslag påvist i anleggsgrop sørøst for Felt 1. Bildet oppe t.v. er tatt mot nord (Da56531_052). Bildene oppe t.h. (Da56531_054) og nede (Da56531_058) er tatt mot VNV. Foto: Dag-Øyvind Engtrø, NTNU Vitenskapsmuseet.

5. Kilder

Arnkværn, Sindre 2012: «Arkeologisk rapport. Kulturhistorisk registrering på Høkneslia, Namsos». Nord-Trøndelag Fylkeskommune, Steinkjer.

Dahle, Kolbein 1994: «Namsos kommune – Privat reguleringsplan Høknesåsen Nordre». Kopi av brev fra Nord-Trøndelag Fylkeskommune, i Vitenskapsmuseets topografiske arkiv (TopArk), dokument 005991.

Engtrø, Dag-Øyvind 2011: «Rapport fra arkeologisk utgravning på Torgårdsletta 2010. Felt N3». Upublisert rapport, NTNU Vitenskapsmuseet, Trondheim 2011.

Ertsaas, Odd 1958: «Innberetning over etterundersøkelse av rasert gravrøys på Hylla gård, Vendvik s. Namsos pgd v/gårdeier Joar Sellæg». Rapport i Vitenskapsmuseets topografiske arkiv (TopArk), dokument 005785.

Forbord, Oddvin 1971: «Gravhaug. Bauta. Samling fjernete gravhauger.» Utsnitt av ØK-registreringsrapport i Vitenskapsmuseets topografiske arkiv (TopArk), dokument nr. 005786.

Garde, Rolf 1991: «Vedr. reguleringsplan for «Nedre Høknesåsen», datert 18.03.91». Kopi av brev fra Nord-Trøndelag Fylkeskommune, i Vitenskapsmuseets topografiske arkiv (TopArk), dokument 005801.

Gaustad, Fredrik 1973: «Befaring angående tomt ved gravhaugene på villaeiendommen Kronhaugen av Høyknes». Rapport i Vitenskapsmuseets topografiske arkiv (TopArk), dokument nr. 005793.

Grønnesby, Geir 1999: «Eldre jernalders hus og hall på Hovde i Trøndelag». I *Viking*, vol. 62. Norsk arkeologisk selskap. Oslo 1999. Tilgjengelig via www.duo.uio.no

Håve, Kjell 1956: «I Gerhard Schønnings fotspor». Artikkel i *Trønderavisa*, 04.08.1956. I Vitenskapsmuseets topografiske arkiv (TopArk), dokument nr. 039917.

Løken, Trond 2001: «Oppkomsten av den germanske hallen. Hall og sal i eldre jernalder i Rogaland». I *Viking*, vol. 64. Norsk arkeologisk selskap. Oslo 2001. Tilgjengelig via www.duo.uio.no

NAL 2005: *Norsk arkeologisk leksikon*, Østmo, E. og Hedeager, L. (red). Pax Forlag AS, Oslo 2005.

Petersen, Theodor 1902: «Beretning om antiquariske Reiseundersøgelser 1901 og 1902». Rapport i Vitenskapsmuseets topografiske arkiv (TopArk), dokument nr. 030767.

Rygh, Oluf 1903: *Norske Gaardnavne. Bind XV. Nordre Trondhjems Amt*. Utgitt ved Karl Rygh. Tilgjengelig via www.dokpro.uio.no

Sandnes, Jørn 1965: *Namdalens historie til år 1600*. Namdal Historielag, Namsos.

6. Vedlegg

Vedlegg 1 Prosjektstatistikk

Vedlegg 2 Fotoliste

Vedlegg 3 Funnliste

Vedlegg 4 Strukturliste

Vedlegg 5 Rentegninger

Vedlegg 1. Prosjektstatistikk for Høkneslia 2013

Antall: 1

(grå felter fylles ikke ut)

	Registrering	Beregningsgrunnlag	Undersøkelse
Totalt antall bosetningsspor	17	0	149
Totalt antall bosetningsspor m/50% tillegg			149
Totalt antall undersøkte strukturer			101
% undersøkte bosetningsspor			67,79 %
Bosetningsspor pr m2	0,057		0,116
Bosetningsspor pr m2 (Inkl.mekaniske lag)			0,106
Avdekket område, m2	299		1283
Avdekket område, m2 (inkl.mekaniske lag)			1400
Antall timer, gravemaskin			37,5
Avdekket pr d	300		256,60
Avdekket pr d (inkl. mek. Lag)			280,00
Antall timer, overvåking av avdekking			
Antall timer, dokumentasjon			
Dokumentert pr dv			#DIV/0!
Antall timer, innmåling			
Antall timer, metalledetektor			6
Antall timer, formidling			2
Konservering i felt			
Konservering			

Anleggsspor:

Kokegrop			12
Stolpehull			33
Mulig stolpehull			16
Nedgravning			56
Staurhull			
Grøft			7
Grav			
Vannhull			
Annet			1
Avskrevet			24

Vedlegg 2. Fotoliste

Da56531	Beskrivelse	Fotograf	Retning	Dato
_001	Oversiktsbilde ved oppstart.	T. Larssen	SV	23.04.2013
_002	Oversiktsbilde, Felt 1, før oppstart.	T. Larssen	V	23.04.2013
_003	Oversiktsbilde, Felt 1, før oppstart.	T. Larssen	SØ	23.04.2013
_004	Oversiktsbilde ved oppstart av undersøkelse av Felt 1.	T. Larssen	S	23.04.2013
_005	Oversiktsbilde ved oppstart av avdekking av Felt 1.	T. Larssen	S	23.04.2013
_006	Eldre dyrkningslag i anleggsgrop nord for Felt 1.	I. Sjøbakk	S	23.04.2013
_007	Eldre dyrkningslag i anleggsgrop nord for Felt 1.	T. Larssen	SV	23.04.2013
_008	Eldre dyrkningslag i anleggsgrop nord for Felt 1.	T. Larssen	SV	23.04.2013
_009	Tele i pløyelaget under avdekking av Felt 1.	T. Larssen	S	23.04.2013
_010	Mulig rest av kokegrop S1 plan, i Felt 1.	L. Åsheim	NV	24.04.2013
_011	Mulig stolpehull S5 i plan.	T. Larssen	SØ	24.04.2013
_012	Mulig rest av kokegrop S1 i profil, Felt 1.	T. Larssen	NV	24.04.2013
_013	Mulig stolpehull S5 i profil, Felt 1.	T. Larssen	NNV	24.04.2013
_014	Det nederste av de eldre dyrkningslagene i Felt 2 avdekket.	T. Larssen	NNØ	24.04.2013
_015	Ikke undersøkt grop S12 under opprensning, Felt 1.	D. Engtrø	NØ	24.04.2013
_016	Grop S4 i plan, Felt 1.	I. Sjøbakk	NNØ	24.04.2013
_017	Kokegrop S6 i plan, Felt 1.	L. Åsheim	N	24.04.2013
_018	Flytting av varmekabler og matter på Felt 1.	T. Larssen	VSV	24.04.2013
_019	Varmekabler legges ut på Felt 1.	D. Engtrø	V	24.04.2013
_020	Rester av eldre dyrkningslag i nordkanten av Felt 1.	I. Sjøbakk	VSV	24.04.2013
_021	Eldre dyrkningslag i stor anleggsgrop nord for Felt 1.	D. Engtrø	Ø	25.04.2013
_022	Avdekking pågår i Felt 1.	D. Engtrø	SØ	25.04.2013
_023	Felt 1 er delvis avdekket.	D. Engtrø	S	25.04.2013
_024	Avdekking av Felt 1 underveis, lagbilde.	D. Engtrø	SV	25.04.2013
_025	Grop S4 i profil, Felt 1.	D. Engtrø	N	25.04.2013
_026	Arbeidsbilde. Linda dokumenterer grop S4 i Felt 1.	D. Engtrø	NØ	25.04.2013
_027	Undersøkelsen av S6 måtte ta en pause på grunn av tele.	L. Åsheim	N	25.04.2013
_028	Stolpehull S9 i profil, Felt 1.	I. Sjøbakk	NV	29.04.2013
_029	Kokegrop S6 i profil, Felt 1.	I. Sjøbakk	NV	29.04.2013
_030	Grop S23 i plan, Felt 1.	L. Åsheim	NV	30.04.2013
_031	Grop S22 i plan, Felt 1.	I. Sjøbakk	N	30.04.2013
_032	Gropene S22 og S23 i plan, Felt 1.	I. Sjøbakk	NV	30.04.2013
_033	Ildsted S24 i plan, Felt 1.	I. Sjøbakk	NV	30.04.2013
_034	Grop S23 i profil, Felt 1.	L. Åsheim	NNV	30.04.2013
_035	Grop, muligens to stolpehull, S21 i plan.	I. Sjøbakk	NNV	30.04.2013
_036	Ildsted S24 i profil, Felt 1.	L. Åsheim	NV	30.04.2013
_037	Grop, muligens to stolpehull, S21 i profil.	L. Åsheim	NNV	30.04.2013
_038	Grop S22 i profil, Felt 1.	T. Larssen	NNV	30.04.2013
_039	Moderne grop S10 i plan, Felt 1. Har kuttet eldre struktur.	I. Sjøbakk	NV	30.04.2013
_040	Stolpehull S25 i plan.	L. Åsheim	V	30.04.2013
_041	Stolpehull S11 i plan, Felt 1.	T. Larssen	NNV	30.04.2013
_042	Stolpehull S25 i profil, Felt 1.	I. Sjøbakk	N	30.04.2013
_043	Stolpehull S11 i profil, Felt 1.	T. Larssen	NNV	30.04.2013
_044	Kokegrop S75 i plan, Felt 1.	I. Sjøbakk	NV	30.04.2013

Vedlegg 2. Fotoliste

Da56531	Beskrivelse	Fotograf	Retning	Dato
_045	Oversiktsbilde av Felt 1, etter snøfall.	T. Larssen	VNV	30.04.2013
_046	Oversiktsbilde av Høkneslia, med avdekket Felt 1.	D. Engtrø	Ø	01.05.2013
_047	Antatt moderne grop S7 i plan, Felt 1.	D. Engtrø	N	01.05.2013
_048	Ildsted S28 i plan, Felt 1.	I. Sjøbakk	NV	02.05.2013
_049	Ildsted S28 i profil, Felt 1.	I. Sjøbakk	NV	02.05.2013
_050	Oversiktsbilde av Felt 1, tatt fra lift.	I. Sjøbakk	NV	02.05.2013
_051	Oversiktsbilde av Felt 1 tatt fra lift.	M. M. Gran	NV	02.05.2013
_052	Oversiktsbilde av Felt 1 og omegn, tatt fra lift.	M. M. Gran	NNV	02.05.2013
_053	Grøft S2 i profil, Felt 1.	M. M. Gran	ØSØ	02.05.2013
_054	Eldre dyrkningslag i en anleggsgrop øst-sørøst for Felt 1.	L. Åsheim	VNV	02.05.2013
_055	Eldre dyrkningslag avdekket i hele Felt 2.	D. Engtrø	N	02.05.2013
_056	Eldre dyrkningslag avdekket i Felt 2.	D. Engtrø	NNØ	02.05.2013
_057	Kokegrop S75 og grønft S80 i plan, Felt 1.	T. Larssen	N	02.05.2013
_058	Eldre dyrkningslag påvist i stor anleggsgrop rett øst for Felt 1.	D. Engtrø	VNV	02.05.2013
_059	Stolpehull S54 i plan, Felt 1.	M. M. Gran	N	02.05.2013
_060	Grop S34 i plan. Nivå 1.	I. Sjøbakk	N	03.05.2013
_061	Ildsted S35 i plan, Felt 1.	L. Åsheim	N	03.05.2013
_062	Stolpehull S54 i profil, Felt 1.	M. M. Gran	NV	03.05.2013
_063	Stolpehull S56 i plan, Felt 1.	M. M. Gran	N	03.05.2013
_064	Ildsted S35 i profil, Felt 1.	L. Åsheim	SV	03.05.2013
_065	Ildsted S42 i plan, Felt 1.	L. Åsheim	SSV	03.05.2013
_066	Stolpehull S56 i profil, Felt 1.	M. M. Gran	NV	03.05.2013
_067	Kokegrop S75 og grønft S80 i profil, Felt 1.	T. Larssen	N	03.05.2013
_068	Felt 2 påbegynt avdekket ned til undergrunn. Med ardspar.	D. Engtrø	NØ	03.05.2013
_069	Ildsted S42 i profil, Felt 1.	L. Åsheim	SSV	03.05.2013
_070	Stolpehull S37 i plan, Felt 1.	L. Åsheim	NV	03.05.2013
_071	Stolpehull S37 i profil, Felt 1.	L. Åsheim	NV	03.05.2013
_072	Stolpehull S43 i plan, Felt 1.	L. Åsheim	NV	03.05.2013
_073	Stolpehull S29 i plan, Felt 1.	T. Larssen	VNV	03.05.2013
_074	Felt 2 ferdig avdekket.	D. Engtrø	SSV	03.05.2013
_075	Foreløpig profilvegg i Felt 2, før opprensning. Med ardspar.	D. Engtrø	ØSØ	03.05.2013
_076	Stolpehull S43 i profil, Felt 1.	L. Åsheim	NV	06.05.2013
_077	Grop S34 under formgraving, nivå 2. Felt 1.	D. Engtrø	N	06.05.2013
_078	Foreløpig forslag til "Hus 1" markert med tallerkener.	D. Engtrø	NV	06.05.2013
_079	Foreløpig forslag til "Hus 1" markert med tallerkener.	D. Engtrø	NV	06.05.2013
_080	Stolpehull S29 i profil, Felt 1.	T. Larssen	VNV	06.05.2013
_081	Mulig stolpehull S85 i plan, Felt 1.	M. M. Gran	SV	07.05.2013
_082	Mulig stolpehull S85 i profil, Felt 1.	M. M. Gran	VSV	07.05.2013
_083	Mulig stolpehull S86 i plan. Gjennomskjært av plogspor. Felt 1.	M. M. Gran	V	07.05.2013
_084	Mulig stolpehull S86 i profil. Gjennomskjært av plogspor. Felt 1.	M. M. Gran	V	07.05.2013
_085	Mulig stolpehull S90 i plan, Felt 1.	T. Larssen	SSV	07.05.2013
_086	Stolpehull S96 i plan, Felt 1.	M. M. Gran	V	07.05.2013
_087	Mulig stolpehull S90 i profil, Felt 1.	T. Larssen	SV	07.05.2013
_088	Stolpehull S96 i profil, Felt 1.	M. M. Gran	V	07.05.2013

Vedlegg 2. Fotoliste

Da56531	Beskrivelse	Fotograf	Retning	Dato
_089	Mulig stolpehull S33 i plan, Felt 1.	T. Larssen	NV	07.05.2013
_090	Grop S34 under undersøkelse, nivå 3. Felt 1.	D. Engtrø	N	07.05.2013
_091	Mulig stolpehull S33 i profil, Felt 1.	T. Larssen	V	07.05.2013
_092	Stolpehull S83 i plan, Felt 1. Gjennomskjært av antatt plogspor.	T. Larssen	NV	07.05.2013
_093	Stolpehull S31 i plan, Felt 1.	M. M. Gran	V	07.05.2013
_094	Stolpehull S83 i profil. Gjennomskjært av antatt plogspor. Felt 1.	T. Larssen	NV	07.05.2013
_095	Stolpehull S31 i profil, Felt 1.	T. Larssen	SV	07.05.2013
_096	Stolpehull S27 i plan, Felt 1. Gjennomskjært av dreneringsgrøft.	M. M. Gran	NV	07.05.2013
_097	Mulig stolpehull S45 i plan, Felt 1. Gjennomskjært av grøft S80.	T. Larssen	NØ	07.05.2013
_098	Grop S34 under undersøkelse, nivå 4. Felt 1.	D. Engtrø	N	07.05.2013
_099	Mulig stolpehull S45 i profil, Felt 1. Gjennomskjært av grøft S80.	M. M. Gran	Ø	07.05.2013
_100	Stolpehull S27 i profil. Gjennomskjært av dreneringsgrøft. Felt 1.	T. Larssen	NV	08.05.2013
_101	Stolpehull S46 i plan, Felt 1.	M. M. Gran	Ø	08.05.2013
_102	Mulig stolpehull S119 i plan, Felt 1.	T. Larssen	NNØ	08.05.2013
_103	Stolpehull S46 i profil, Felt 1.	M. M. Gran	Ø	08.05.2013
_104	Mulig stolpehull S119 i profil, Felt 1.	T. Larssen	NNV	08.05.2013
_105	Stolpehull S124 i plan, Felt 1. Gjennomskjært av dreneringsgrøft.	M. M. Gran	Ø	08.05.2013
_106	Framrenset og oppmerket vestvendt profilvegg i Felt 2.	L. Åsheim	Ø	08.05.2013
_107	Stolpehull S124 i profil, Felt 1. Gjennomskjært av dreneringsgrøft.	M. M. Gran	V	08.05.2013
_108	Stolpehull S52 i plan, Felt 1. Gjennomskjært av dreneringsgrøft.	T. Larssen	N	08.05.2013
_109	Ildsted S30 i plan, Felt 1.	M. M. Gran	N	08.05.2013
_110	Stolpehull S52 i profil, Felt 1. Gjennomskjært av dreneringsgrøft.	L. Åsheim	N	08.05.2013
_111	Ildsted S30 etter kraftig opprensning, Felt 1.	M. M. Gran	N	08.05.2013
_112	Grop S60 i plan, Felt 1.	T. Larssen	N	08.05.2013
_113	Grop S59 i plan, Felt 1.	T. Larssen	VNV	08.05.2013
_114	Ildsted S30 i profil, Felt 1.	M. M. Gran	V	08.05.2013
_115	Mulig kokegrop S115 i plan, Felt 1.	L. Åsheim	N	08.05.2013
_116	Grop S60 i profil, Felt 1.	T. Larssen	N	08.05.2013
_117	Grop S34 under undersøkelse, nivå 5. Felt 1.	D. Engtrø	N	08.05.2013
_118	Stolpehull S126 i plan, Felt 1.	M. M. Gran	V	08.05.2013
_119	Grop S59 i profil, Felt 1.	T. Larssen	V	08.05.2013
_120	Mulig kokegrop S115 i profil, Felt 1. I nordre feltavgrensning.	L. Åsheim	N	08.05.2013
_121	Kokegrop S58 i plan, Felt 1.	T. Larssen	VNV	08.05.2013
_122	Stolpehull S126 i profil, Felt 1.	M. M. Gran	V	08.05.2013
_123	Kokegrop S58 i profil, Felt 1.	T. Larssen	NV	08.05.2013
_124	Stolpehull S47 i plan, Felt 1.	T. Larssen	NV	08.05.2013
_125	Stolpehull S50 i plan, Felt 1.	T. Larssen	VNV	08.05.2013
_126	Stolpehull S47 i profil, Felt 1.	M. M. Gran	NV	08.05.2013
_127	Stolpehull S50 i profil, Felt 1.	T. Larssen	V	08.05.2013
_128	Stolpehull S49 i plan, Felt 1.	M. M. Gran	V	08.05.2013
_129	Stolpehull S32 i plan, Felt 1.	M. M. Gran	N	08.05.2013
_130	Stolpehull S49 i profil, Felt 1.	L. Åsheim	NNV	08.05.2013
_131	Stolpehull S74 i plan, Felt 1.	M. M. Gran	NV	08.05.2013
_132	Stolpehull S53 i plan, Felt 1.	M. M. Gran	S	08.05.2013

Vedlegg 2. Fotoliste

Da56531	Beskrivelse	Fotograf	Retning	Dato
_133	Stolpehull S32 i profil, Felt 1.	T. Larssen	N	08.05.2013
_134	Stolpehull S74 i profil, Felt 1.	L. Åsheim	NV	08.05.2013
_135	Stolpehull S82 i plan, Felt 1.	M. M. Gran	NV	08.05.2013
_136	Stolpehull S53 i profil, Felt 1.	L. Åsheim	N	08.05.2013
_137	Utsnitt av profilvegg i Felt 2, med hull fra uttak av jordprøver.	L. Åsheim	Ø	08.05.2013
_138	Stolpehull S66 i plan, Felt 1.	M. M. Gran	VNV	08.05.2013
_139	Stolpehull S128 i plan, Felt 1. Kuttet av dreneringsgrøft.	T. Larssen	NV	08.05.2013
_140	Stolpehull S66 i profil, Felt 1.	M. M. Gran	V	08.05.2013
_141	Stolpehull S32 i profil, Felt 1.	T. Larssen	N	08.05.2013
_142	Mulig stolpehull S70 i profil, Felt 1.	M. M. Gran	V	09.05.2013
_143	Stolpehull S128 i profil, Felt 1. Kuttet av dreneringsgrøft.	T. Larssen	V	09.05.2013
_144	Stolpehull S68 i profil, Felt 1.	M. M. Gran	V	09.05.2013
_145	Stolpehull S40 i plan, Felt 1.	T. Larssen	NV	09.05.2013
_146	Stolpehull S68 i profil, Felt 1.	M. M. Gran	V	09.05.2013
_147	Stolpehull S69 i plan, Felt 1.	M. M. Gran	VNV	09.05.2013
_148	Stolpehull S40 i profil, Felt 1.	T. Larssen	VNV	09.05.2013
_149	Grop S139 i plan, Felt 1.	T. Larssen	N	09.05.2013
_150	Stolpehull S63 i plan, Felt 1.	T. Larssen	NV	09.05.2013
_151	Stolpehull S69 i profil, Felt 1.	M. M. Gran	V	09.05.2013
_152	Grop S139 i profil, Felt 1.	T. Larssen	N	09.05.2013
_153	Stolpehull S63 i profil, Felt 1.	T. Larssen	V	09.05.2013
_154	Mulig stolpehull S145 i plan, Felt 2.	M. M. Gran	N	09.05.2013
_155	Grøft S149 i profil, Felt 2.	M. M. Gran	Ø	09.05.2013
_156	Mulig stolpehull S145 i profil, Felt 2.	M. M. Gran	NNV	09.05.2013
_157	Røys S146 under undersøkelse, fotografert ovenfra.	D. Engtrø	V	09.05.2013
_158	Tanja undersøker røys S146 i Felt 2.	D. Engtrø	N	09.05.2013
_159	Røys S146 i profil, Felt 2.	T. Larssen	Ø	09.05.2013
_160	Oversiktsbilde av Felt 1 siste dag.	M. M. Gran	ØNØ	09.05.2013
_161	Grop S34 etter tømning med gravemaskin, nivå 6. Felt 1.	M. M. Gran	V	10.05.2013
_162	Oversiktsbilde av Felt 1 siste dag.	M. M. Gran	S	10.05.2013
_163	Gjenfunnet gjenreist rest av bautastein, plassering i byggefelt.	D. Engtrø	NØ	10.05.2013
_164	Gjenfunnet gjenreist rest av bautastein, plassering i byggefelt.	D. Engtrø	NNØ	10.05.2013
_165	Gjenfunnet gjenreist rest av bautastein, plassering i byggefelt.	D. Engtrø		10.05.2013
_166	Gjenfunnet gjenreist rest av bautastein. Med utsikt mot Høkneslia.	D. Engtrø		10.05.2013
_167	Ringnål / spenne funnet i ildsted S24 på Felt 1.	D. Engtrø		10.05.2013
_168	Ringnål / spenne funnet i ildsted S24 på Felt 1.	D. Engtrø		26.03.2014
_169	Mulig blylodd funnet i moderne pløyselag over Felt 1.	D. Engtrø		26.03.2014
_170	Fragment av plate eller skaft av jern, funnet i kokegrop S6 på Felt	D. Engtrø		26.03.2014
_171	Fragment av mulig bryne, funnet i overflaten av grop S104 på Felt	D. Engtrø		26.03.2014
_172	Fragmenter av brente bein, funnet i kokegrop S75 på Felt 1.	D. Engtrø		26.03.2014

Vedlegg 3. Funnliste

T26159/1-14

Boplassfunn/Dyrkningsspor fra **Bronsealder/Eldre bronsealder/Jernalder/Eldre Jernalder/Romertid** fra HØKNESLIA 2013, HØIKNES av HØIKNES (18/1), NAMSOS K., NORD-TRØNDELAG.

1) **Spenne** av jern.

Ganske korrodert, men framtrer tydeligere på røntgenfotografi. Svakt D-formet, med bevart nål.

Fnr: F2.

Mål: L: 2,3 cm. B: 1,7 cm. T: 0,6 cm. Vekt: 3,3 gram.

Strukturnr: S24 Ildsted

2) **Vektlodd** av bly.

Rund, men noe flatere på to motstående sider og med skrå partier inn mot disse. Tolkning noe usikker, kan også være en muskettkule.

Fnr: 43.

Mål: Tvm: 1,4 cm. Vekt: 18 gram.

Moderne pløyelag over Felt 1.

3) **Fragment** av jern. *Antall fragmenter:* 3

Fragment av ukjent gjenstand av jern, i tre deler. Gjenstanden ser ut til å ha vært flat og avlang. Det største fragmentet har en tilsynelatende bevart ende, avsluttet i en avrundet "firkant". I denne enden er overflaten glatt og sannsynligvis opprinnelig, mens denne overflaten ser ut til å være avskallet ellers. I den andre enden blir fragmentet tykkere og avslutter i en tydelig bruddkant. De andre fragmentene kan være avskallet korrosjon.

Fnr: F3.

Mål: Målene ovenfor gjelder det største fragmentet. Fragment 2: L: 1,2 cm. B: 1 cm. T: 0,2 cm. Fragment 3: L: 0,8 cm. B: 0,3 cm. T: 0,2 cm. L: 3,3 cm. B: 1,3 cm. T: 0,2 cm. Vekt: 2,2 gram.

Strukturnr: S6 Kokegrop

4) **Bryne** av stein.

Fragment av mulig bryne av stein. Ujevn form, med tydelig bruddkant i den ene enden. Den ene flatsiden er glatt og svakt kurvet, muligens slipt.

Fnr: F8.

Mål: L: 7,8 cm. B: 5,1 cm. T: 1,4 cm. Vekt: 86 gram.

Strukturnr: S104. Funnet ved opprensning av grop som ikke ble videre undersøkt.

5) **Nøtteskall** (brent nøtteskall). *Antall fragmenter:* 4

Fragmenter av et brent nøtteskall. Antagelig fra hasselnøtt. Fragmentert i flere små biter etter innsamling.

Fnr: F5.

Mål: Stm: 0,5 cm. Vekt: 0,01 gram.

Strukturnr: S75 Kokegrop

6) **Osteologisk materiale** (brent animalosteologisk) av bein.

Samling fragmenter av brente bein. Antatte dyrebein.

Fnr: F6, F7. *Vekt:* 6,9 gram.

Strukturnr: S75 Kokegrop

7) **Prøve** (trekullprøve) av trekull. *Fnr:* 11.

Strukturnr: S28 Ildsted

8) **Prøve** (trekullprøve) av trekull. *Fnr:* 12.

Strukturnr: S35 Ildsted

9) **Prøve** (trekullprøve) av trekull. *Fnr:* 14.

Strukturnr: S42 Ildsted

10) **Prøve** (trekullprøve) av trekull. *Fnr:* 15.

Strukturnr: S6 Kokegrop

11) **Prøve** (trekullprøve) av trekull. *Fnr:* 16.

Strukturnr: S75 Kokegrop

12) **Prøve** (trekullprøve) . *Fnr:* 17.

Strukturnr: S58 Kokegrop

13) **Prøve** (trekullprøve) av trekull. *Fnr:* 18.

Strukturnr: S76 Kokegrop

14) **Prøve** (trekullprøve) av trekull. *Fnr:* 19.

Strukturnr: Stolpehull S43

Funnomstendighet: Funnet ved arkeologisk utgravning av to felt på Høkneslia, Høyknes, gnr. 18/1, Namsos k. i 2013. I det største feltet, Felt 1, ble det påvist mange bosetnings- og aktivitetsspor bestående av stolpehull, mulige stolpehull, groper med uviss funksjon, ildsted, kokegroper, og mulige forhistoriske grøfter. Omtrent to tredjedeler av strukturene ble undersøkt. Det ble tidlig klart at vi hadde avdekket et treskipet langhus i form av to stolperekker og sentrale ildsted, men lengden på dette er usikkert. Undertegnede har i rapporten argumentert for at huset sannsynligvis var ca 22 - 24 meter langt, ca fem meter bredt og med fire ildsteder, hvorav det største har vært plassert i et større rom enten i den ene enden eller sentralt i huset. En kullprøve fra det ene ildstedet er datert til Yngre Romertid eller begynnelsen av Folkevandringstid. Det har ikke lyktes å identifisere sammenhenger og funksjoner for de andre påviste strukturene på Felt 1. På det andre feltet, Felt 2, ble det delvis avdekket en røys som var gravd ned gjennom det nederste av de eldre dyrkningslagene. Den delen som var avdekket ble undersøkt og dokumentert. Muligens kan røysa være rest av en overpløyd kjernerøys i en gravhaug. Tolkningen er støttet av at en kullprøve fra et kullag i røysa er datert til Eldre Bronsealder, en tid da det var vanlig at gravhaugene hadde kjernerøys. I tillegg ligger røysa bare 60 meter unna nærmeste kjente gravhaug med en slik kjernerøys. I undergrunnen under de eldre dyrkningslagene ble det påvist to strukturer i Felt 2; et mulig stolpehull og en forhistorisk grøft. Det ble tatt en rekke jordprøver til makrofossilanalyse fra feltene, resultatene fra disse var ikke klare da rapporten ble ferdigstilt. Alle de innlagte funnene ble gjort i tilknytning til Felt 1.

Orienteringsoppgave: Høyknes gård ligger rett øst for Namsos by i Namsos kommune i Nord-Trøndelag. Den delen av planområdet som kalles Høkneslia ligger i en sørvendt skrånende åker rett øst, sørøst og sør for det gamle gårdstunet. Åkeren var avgrenset på nordsiden av den gamle øst-vest-orienterte veien inn til gården, som en mosegrodd sti mellom gården og byggefeltet på Høknesåsen. Sistnevnte avgrenset Høkneslia mot vest, og den forholdsvis nye veien opp til dette byggefeltet var avgrensning mot sørvest. Hustomtene på og ved Kronhaugen, rett sør for gårdstunet på Høyknes, fungerte som avgrensning mot sør og sørøst, mens veien mellom Kronhaugen og Høyknes avgrenset området mot øst.

Kartreferanse/-koordinater: Projeksjon: EU89-UTM; Sone 32, N: 7152118, Ø: 622436.

LokalitetsID: 157805/157807.

Innberetning/litteratur: Engtrø, D. 2014: Rapport fra arkeologisk undersøkelse på Høkneslia, Namsos.

Funnet av: Dag-Øyvind Engtrø.

Funnår: 2013.

Katalogisert av: Dag-Øyvind Engtrø.

Vedlegg 4 - Strukturliste

Nr	Tolkning	Beskrivelse	Lengde i cm	Bredde i cm	Dybde i cm
S1	Mulig kokegrop	Relativt rund form i plan. Kullholdig fyll med skjørbrønt stein i toppen. Tolket som mulig stolpehull i felt, ser mer ut som rest av kokegrop eller ildsted. Spor av varmepåvirket undergrunn rundt strukturen. Har vært kuttet av et antatt pålehull (10 cm dyp).	17	17	5
S2	Grøft	Grøft. Lang, bred høft. Gammel? Går parallelt med "Hus 1", og ser ut til å ha en direkte sammenheng med høft S80. Ble undersøkt med metalldetektor, uten funn. Ble snittet i feltets nordvestre hjørne. Kuttet hadde avrundede sider og avrundet bunn. Var stort sett fylt av kullholdig humøs gråbrun siltig sand, med noen horisontale sandlinser synlige i profil. Grøfta fortsatte ut fra feltets avgrensning. 65 - 138 cm bred.	2600+	138	35
S3	Avskrevet		-	-	-
S4	Grop	Tilnærmet rektangulær form i plan, noe utflytende mot sør og kuttet av dreneringsgrøft i vest. En del steiner i toppen av fyllmassen, noen av dem virket skjørbrønte. Fylt av rødbrun humøs siltig sand. Grunn, med relativt flat bunn.	170	130	14
S5	Mulig stolpehull	Liten, rundaktig grop fylt med skjørbrønte steiner, mørkegrå humøs sand og enkelte kullbiter. Kuttet hadde rette, skrå sider ned mot en spiss bunn.	26	26	11
S6	Kokegrop	Kuttet hadde tydelig rund form i plan. Kuttet hadde skrå men ganske bratte kanter ned mot en flat bunn. Nederst var et nesten rent kullag, under et lag av mørkegrå humøs sand med en del kullbiter og skjørbrønte steiner i. Mellom disse lagene var så mange skjørbrønte steiner at de nesten kan kalles et eget lag. Et lite fragment av brønt bein ble funnet i det øverste laget, som muligens hovedsakelig er dannet av torvlaget som har vært lagt over gropa under matlagingen. Kalt en kokegrop og ikke et ildsted på grunn av den klare runde formen i plan, dybden og de mange skjørbrønte steinene i en klar lagoppdeling.	112	100	27
S7	Ikke undersøkt	Antatt grop. Større nedgravning, ser ut til å ha sammenheng med moderne høft. Firkantet.	235	205	-
S8	Stolpehull	Rund form i plan, med avrundede sider og bunn. Fylt av kullholdig humøs sand.	66	66	15
S9	Stolpehull	Oval form i plan. Kuttet hadde skrå sider ned mot en relativt flat bunn før den på begge sider går bratt ned mot en flat bunn i midten. Fylt av brungrå til mørkegrå humøs silt, noe mørkere og mer kullblandet utenfor det antatte stolpeavtrykket i midten. Kuttet av dreneringsgrøft i østre kant av strukturen.	101	87	20
S10	Avskrevet	Funn av spiker og porselen på ca 10-15 cm dybde.	-	-	-
S11	Stolpehull	Rund form i plan, med buede sider og buet bunn. Kan se ut på bildene som om en nedgravning rundt ikke ble oppdaget i felt, og at det var bare et stolpespor eller stolpeopptrekkspor som ble dokumentert. Det antatte stolpeavtrykket var fylt med noe omroret gråbrun humøs silt, med noe sand og små kullspetter.	30	27	8
S12	Ikke undersøkt	Antatt grop. Rund. Kuttet av S13. Tvilsom.	?	31	-
S13	Grøft	Avlang. Kutter S12. Tvilsom.	65	22	
S14	Ikke undersøkt	Antatt grop. Rund. Tvilsom.	34	30	-
S15	Avskrevet		-	-	-
S16	Avskrevet		-	-	-
S17	Avskrevet		-	-	-
S18	Avskrevet		-	-	-
S19	Ikke undersøkt	Antatt grop. Utydelig.	103	85	-
S20	Ikke undersøkt	Antatt grop. Utydelig.	72	38	-

Vedlegg 4 - Strukturliste

Nr	Tolkning	Beskrivelse	Lengde i cm	Bredde i cm	Dybde i cm
S21	Muligens to stolpehull	Avlang, svak åttetallsform i plan. Kuttet hadde avrundede sider og mer eller mindre flat bunn med en forhøyning i midten. Hovedsakelig fylt med lys til mørkegrå humøs sand, nordøstlige "kule" noe mørkere enn den sørvestre. Et mulig spor av stolpebunn i sørvestre halvdel i profil, markert ved en horisontal linse av lysegrå silt - buet opp i begge endene. Ellers er det noen få skjørbrante steiner i strukturen, og noen få kullbiter ved bunnen i midten av strukturen. Ingen klar kuttkant i profil, i plan kan det se ut som nordøstre "kule" eventuelt har kuttet den sørvestre.	116	65	18
S22	Grop	Tilnærmet rektangulær form i plan, med noe avrundede hjørner. Kuttet hadde avrundede sider og helt flat jevn bunn. Fylt av relativt homogen mørkegrå noe humøs silt. Området i midten er marginalt lysere, både i plan og profil, og hadde noen få ubrente steiner i bunnen. Den lysere delen virker rundt, men er for svakt markert til å tolkes som et mulig stolpeopptrekkavtrykk.	140	108	13
S23	Grop	Oval form i plan, orientert SV-NØ. Noe spissere ende mot NØ. Kuttet hadde avrundede sider og flat bunn. Strukturen var hovedsakelig fylt av sandblandet grå til mørkegrå silt, med noen skjørbrante steiner i toppen. Noen spredte kullbiter i massene og langs en del av nordvestre kant i plan. I snittet var det et lysegrått siltlag i deler av bunnen av strukturen, med buet "bunn".	110	61	10
S24	Ildsted	Kuttet, som var noe flytende, var ovalt i plan og hadde avrundede sider og flat bunn. Med en del større skjørbrante steiner spredt sentralt i strukturen. Fylt av mørkebrun, delvis svart, kullholdig humøs sand - bortsett fra på sidene der fyllet er lysebrunt og uten kullbiter. Er kalt et ildsted, i motsetning til en kokegrop, fordi bunnen er helt flat.	131	110	13
S25	Stolpehull	Kuttet hadde rund form i plan, avrundede sider og bortimot flat bunn. Mulig stolpeopptrekkavtrykk synlig både i plan og profil, som et sirkulært spor fylt med homogen lysegrå humøs sand. Rundt dette fyllet besto massen av mørk gråbrun humøs kullholdig sand. Med én mulig skoningsstein i ytterkanten av det mulige stolpeopptrekkavtrykket.	82	71	17
S26	Ikke undersøkt	Antatt grop. Ujevn.	64	39	-
S27	Stolpehull	Ser ut til å ha hatt rund form i plan, men vestre halvdel kuttet av dreneringsgrøft. Med stolpeavtrykk (også kuttet av grønnt), tydelig både i plan og profil som et mørkebrunt veldig humøst rundt avtrykk med en kullhorisont rundt. Stolpen ser altså ut til å ha vært svidd før nedsetting. Under dette var en nedgravning, fylt av lysebrun sand med noen innslag av mørk gråbrune humøse flekker og noen småstein. Under dette igjen var lysegrå silt. Tegn på at stolpen har vært utskiftet?	76	?	30
S28	Ildsted	Svakt kvadratisk form i plan. Tydelig at strukturen var nesten helt bortpløyd, da det gikk plogfurer gjennom strukturen og mye av den bare var flekkvis bevart. Av det som var bevart var bunnen ujevnt flat, og massen besto av svart homogen kullholdig sand, med noen få skjørbrante steiner i. Er kalt et ildsted i motsetning til en kokegrop ut i fra flat bunn, rene kullmasser, få skjørbrante steiner og plassering midt i "Hus 1".	57	40	8
S29	Stolpehull	Elliptisk/firkantet form i plan, med antydning til to kutt i plan. Disse var mer tydelig i profil, og viser at stolpen mest sannsynlig har blitt byttet ut. Det eldste kuttet hadde ganske loddrett kant og flat bunn, mens det nyere har skrå sider ned mot en avrundet bunn. Fyllmassene i disse nedgravningene, og besto av heterogen lysegrå humøs sandig silt med innslag av lysegrå silt fra undergrunnen. Et tydelig stolpespor var synlig både i plan og profil som en kullinse med noen (mulige skonings-) steiner i. Bortsett fra den kullholdige kanten og steinene besto fyllmassen i stolpesporet av masser lik resten av fyllet i strukturen.	85	58	29

Vedlegg 4 - Strukturliste

Nr	Tolkning	Beskrivelse	Lengde i cm	Bredde i cm	Dybde i cm
S30	Ildsted	Avlang, oval form i plan. Relativt flat bunn, med en svak forsenkning i midten av nordre halvdel. Der var gropa opp til 10 cm dyp, mens den søndre halvdel var ca 4 cm dyp. En liten konsentrasjon med skjørbrrente steiner på samme sted. Ellers besto fyllet av ganske homogent kullag iblandet sand, smågrus og spredte små fragmenter av skjørbrrente steiner. Tydelige vedrester blant kullet. Tolket som ildsted i stedet for kokegrop ut i fra den langstrakte formen, relativt flate bunn og plasseringen midt i "Hus 1".	112	84	10
S31	Stolpehull	Rund form i plan. Kuttet hadde avrundede sider og flat bunn. Fyllet besto av mørkebrun siltholdig sand. Nokså homogent fyll, men med noe innslag av undergrunnsmasser. Ingen synlige fyllskifter i profil.	72	69	22
S32	Stolpehull	Noe ujevn i plan. Tydelig stolpeavtrykk både i plan og profil. Tydelige skoningssteiner. Klar avgrensning mot undergrunnen både i plan og profil. Massen i stolpeavtrykket er homogen og mør gråbrun, mens massen i nedgravningen rundt er mer omrota med undergrunnsmasser.	72	59	10
S33	Mulig stolpehull	Tolket som mulig stolpehull i felt, men ut i fra bildene ser den relativt sikker ut. Har spor av en nedgravning rundt et veldig klart antatt spor av brent stolpe. Nedgravningen ble ikke oppdaget i felt, men er synlig på bildene som et noe diffust rundt spor rundt det ovennevnte. Det antatte stolpeavtrykket (Dm: 26 cm) var fylt av mørkegrå til svart kullholdig humøs sand med enkelte små biter av brent bein i. Nedgravningen rundt ser ut til å ha vært fylt av sand som var noe mørkere enn undergrunnsmassene rundt. Alternativ tolkning, på grunn av alt kullet og de brente beina, er rest av ildsted.	33	30	
S34	Grop	Stor rektangulær nedgravning fylt med steiner i forskjellige størrelser (5-50 cm). Fyllmassen besto av brun til lysebrun humøs sand. Noen runde mørkere flekker av humøs sandig silt i, tolket som mulige steinopptrekk. Strukturen ble kuttet av en dreneringsgrøft i øst. Det ble funnet en muskettkule i toppen av strukturen, før strukturen ble opprenset.	280	145	40
S35	Ildsted	Oval form i plan, med avrundede sider og flat bunn. Fylt av svart, veldig kullholdig humøs sand, smågrus og mange skjørbrrente steiner. Den flate bunnen og plasseringen i mulig sammenheng med "Hus 1" gjør at strukturen er tolket som ildsted og ikke kokegrop.	140	114	16
S36	Ikke undersøkt	Antatt grop. Ujevn.	36	23	
S37	Stolpehull	Rundoval form i plan. Kuttet hadde avrundede sider og svakt avrundet bunn. Mulig stolpeavtrykk synlig en rund grunn flekk med mørkere kullholdig humøs sand i sørvestre del av strukturen (denne var bare 4 cm dyp). Ellers besto massen av relativt homogen brun humøs sand, med noen få steiner i.	45	37	12
S38	Grøft	Ujevn og smal. 13 - 57 cm bred. Var bare noen cm tykk i snitt.	817	57	3
S39	Ikke undersøkt	Antatt grop. Liten, rund.	17	15	
S40	Stolpehull	Rund form. Kuttet hadde buede sider og avrundet bunn. Fylt av mørkegrå til svart humøs sand med spredte små kullbiter. Ut i fra sidene kan det virke som det er bare et stolpeopptrekkavtrykk som er dokumentert, og at nedgravningen rundt ikke ble oppdaget.	35	28	6
S41	Ikke undersøkt	Antatt grop. Oval, liten, med kull i.	?	39	
S42	Ildsted	Relativt rund form i plan, med avrundede sider og flat bunn. Fyllmassen besto av et ganske homogent svart sandlag med veldig mye kull og noen få skjørbrrente steiner. Tolket som et ildsted og ikke en kokegrop på grunn av den flate bunnen og plasseringen som kan tyde på at strukturen har vært tilknyttet "Hus 1".	70	65	9

Vedlegg 4 - Strukturliste

Nr	Tolkning	Beskrivelse	Lengde i cm	Bredde i cm	Dybde i cm
S43	Stolpehull	Veldig tydelig stolpehull. Kuttet hadde rund form i plan, og muligens to forskjellige kutt. Tydelig fyllskifte ca halvveis ned i strukturen, ser ut til å ha vært en stolpe som har blitt byttet ut. Det øverste kuttet hadde rette sider ned mot en avrundet bunn, og var fylt med humøs gråbrun homogen sand. Det nederste kuttet hadde nesten loddrette sider (noe skrånende ned mot bunnen) og flat bunn, og var fylt med omrotet masse av humøs sand og antatt redeponerte undergrunnsmasser. Det nederste kuttet var også noe smalere enn det øverste. Med noen skoningssteiner i det øverste kuttet.	39	35	32
S44	Ikke undersøkt	Antatt grop. Rund, mørk.	38	35	
S45	Mulig stolpehull	Ser ut til å ha hatt rund form i plan, men kuttet av grøft S80. Avrundede bratte sider og flat bunn. Fyll av mørkebrun siltholdig sand, med kraftige innslag av undergrunnsmasser og noe mørkere dyrkningsmasse (samme som i dyrkningslaget). Ingen tydelige fyllskifter i profil, men mange antydninger til mer eller mindre horisontale sjikt.	?	92	27
S46	Stolpehull	Rund form i plan. En svak antydning til et fyllskifte i nordlig del. I profilen hadde strukturen avrundet kant i søndre del og en rett kant i nordre del. I nordre ende var også et tydelig vertikalt fyllskifte tolket som spor av stolpeopptrekk (samme som i plan). Fyllmassen i det antatte stolpeopptrekket var homogen mørkebrun siltholdig sand, mens den antatte nedgravningen rundt hadde innslag av grå leireholdig silt. Har kuttet grøft S147.	76	70	24
S47	Stolpehull	Rund/firkantet form i plan. Diffust lagskille synlig, mulig spor av stolpeopptrekk. Sistnevnte er fylt med mørkebrun veldig humøs sand, mens resten er fylt med lysere brun humøs sand.	31	26	13
S48	Stolpehull	Oval form i plan. Kuttet hadde avrundede sider og bunn. Fylt av mørkebrun til svart humøs sand med spredte kullbiter.	29	19	8
S49	Stolpehull	Rund form i plan. Kuttet hadde avrundede sider og flat bunn. Fyllmassen besto av mørkebrun humøs sand med innslag av undergrunnsmasser og mørkere humøs sand lik restene av det eldre dyrkningslaget. Ingen klare fyllskifter, men et noe mer omrotet parti i midten er sannsynligvis spor etter stolpeopptrekkavtrykk.	51	40	15
S50	Stolpehull	Rundoval form i plan. Kuttet hadde rette sider som skrådde sterkt inn mot en flat bunn. Mulig stolpeavtrykk/stolpeopptrekkavtrykk i midten, hvor fyllmassen besto av noe omrotet men stort sett mørkebrun humøs sand, mens ytterkantene og bunnen besto av renere gulbrun sand.	57	50	22
S51	Avskrevet		-	-	-
S52	Stolpehull	Rund/firkantet i plan. Kuttet hadde nesten loddrette sider, svakt skrånende inn mot en flat bunn. Antatt stolpeopptrekkavtrykk synlig både i plan og profil, men som resten av strukturen kuttet av dreneringsgrøft. Stolpeopptrekket er fylt av relativt homogen humøs sand, noe mer blandet med flekker av mørkere veldig humøs sand og rene undergrunnsmasser. Massene i nedgravningen rundt består av en variasjon av de ovennevnte lagene i horisontale sjikt.	80	80	28
S53	Stolpehull	Rund form i plan, med et tydelig skille i form av et antatt stolpeopptrekkspor i midten. Dette hadde nesten kvadratisk form i plan, med avrundede hjørner. Fyllskiftet var tydelig også i profil, der det hadde avrundede sider og relativt flat bunn. Nedgravningen rundt hadde skrå sider ned mot en avrundet bunn. Det antatte stolpeavtrykket/stolpeopptrekkavtrykket var ca 7 cm dypt og fylt med mørkegrå til svart humøs sand, med noen kullbiter i. Nedgravningen var fylt med mørkebrun humøs sand med en del småstein. Nederst gikk en mørkere brunsvart linse med noe kull, kan tyde på at stolpen har vært utskiftet på et tidspunkt.	47	45	19
S54	Stolpehull	Rund form i plan. To mulige skoningssteiner i fyllet. Kuttet hadde avrundete sider og relativt flat bunn. Et klart fyllskifte viste hvor stolpen hadde stått. Stolpeopptrekkavtrykket var fylt med relativt homogen gråbrun sand, mens nedgravningen rundt var mer heterogent med gråbrun sand og lommer av grå silt. Også spor av en nedgravning under den ovennevnte, med loddrette sider og flat bunn. Sistnevnte var fylt med homogen grå sand og kan være et tegn på at stolpen har vært byttet ut.	75	60	21

Vedlegg 4 - Strukturliste

Nr	Tolkning	Beskrivelse	Lengde i cm	Bredde i cm	Dybde i cm
S55	Avskrevet		-	-	-
S56	Stolpehull	Rund form i plan, uten synlig stolpeavtrykk. Kuttet hadde avrundede sider og flat bunn, og i tillegg noe diffuse spor av et eldre kutt av samme form direkte under. Det nederste fyllet besto av sand og silt, mens det øverste besto av grålig humøs sand. Imellom disse var et lag av grå sand. Stolpen ser altså ut til å ha vært byttet ut. Det øverste fyllet, antatt stolpespor, var 14 cm dypt.	57	47	14
S57	Ikke undersøkt	Antatt grop. Utydelig.	39	36	
S58	Kokegrop	Ujevnt rund form i plan. Relativt flat men også ujevn bunn. Fylt av humøs brun sand i toppen og et kullag under. Noen små skjørbrante steiner i massene. Veldig grunn. Antagelig siste rest av en nedpløyd kokegrop.	64	40	5
S59	Grop	Rundoval form i plan. Grunn, med ujevn bunn. Hovedsakelig fylt med mørkebrun veldig humøs sand, noe omrota med lysere brun humøs sand. En del steiner i strukturen. Veldig grunn og med ujevn bunn. Kan muligens være rest av dyrkningslag.	94	82	
S60	Grop	Firkantet/oval form i plan. Grunn, med ujevn bunn. Fylt hovedsakelig med mørkebrun veldig humøs sand. Med et tilnærmet sirkulært fyllskifte i midten, fylt med lysere brun, relativt humøs sand. Strukturen kan muligens være rest av dyrkningslag.	121	76	
S61	Ikke undersøkt	Antatt grop. Rund, halvmørk.	35	30	
S62	Avskrevet		-	-	-
S63	Stolpehull	Veldig tydelig stolpehull. Rund form i plan. Skrå sider ned mot en avrundet bunn. Stolpeavtrykk/stolpeopptrekkavtrykk fylt med mørkebrun humøs sand. Nedgravningen rundt fylt med homogen lysegrå silt.	39	35	10
S64	Avskrevet		-	-	-
S65	Mulig stolpehull	Rund form i plan. Viste seg å være veldig grunn, kan ha vært en lagrest. Fylt av lysegrå, leireholdig silt, med noe mørkere gråsvarte sandflekker i toppen av strukturen. Noe avrundet bunn.	25	22	5
S66	Stolpehull	Rund form i plan. Kuttet hadde rette sider, noe skrått vendende inn mot bunnen og noe avrundet bunn. Nesten kvadratisk form på nedgravningen i profil. Med 4-5 tydelige skoningssteiner, også tydelig i profilen. Tydelig fyllskifte i profil, med stolpeopptrekkavtrykk av mørkebrun humøs sand og heterogent fyll i en nedgravning rundt med mer innslag av undergrunnsmasser.	53	53	29
S67	Mulig stolpehull	Rund form i plan. Fyllmassen besto av mørkebrun humøs siltholdig sand. Strukturen var svært grunn.	66	54	7
S68	Stolpehull	Strukturen hadde rund form i plan, med rette sider og flat bunn synlig i profil. Både i plan og profil var et antatt stolpeavtrykk synlig - i plan mer eller mindre firkantet, i profil med avrundede sider og flat bunn. Nedgravningen var fylt med redeponerte undergrunnsmasser i form av oksidisert rød sand, mens stolpeavtrykket var fylt med homogen mørkebrun humøs siltholdig sand.	37	37	8
S69	Stolpehull	Rund form i plan, med skrå sider og flat bunn synlig i profil. Med mulig rest av stolpeopptrekkavtrykk synlig som et fyllskifte i midten av strukturen. Dette var fylt med lysebrun sand med en mørkebrun linse av humøs siltig sand i toppen. Nedgravningen rundt var fylt med en noe mer omrota masse stort sett bestående av gul eller grå silt. To store steiner var tydelig brukt som skoningsstein.	66	49	26
S70	Mulig stolpehull	Strukturen hadde ingen klar form i plan, da sandmassene i nedgravningen var vanskelig å skille fra undergrunnen. Fyllskifte tydeligere i profil, der det også kunne ses en mulig nedgravning rundt. Mulig stolpeopptrekkavtrykk fylt av gulbrun sand, massene i den mulige nedgravningen rundt virket noe mer heterogen (redeponerte undergrunnsmasser?).	39	39	16
S71	Avskrevet		-	-	-
S72	Stolpehull	Rund form i plan, med avrundede sider og bunn synlig i profil. Fyllmassen besto av mørk gråbrun humøs siltig sand, med noen kullbiter i. Ingen synlige fyllskifter.	46	45	14

Vedlegg 4 - Strukturliste

Nr	Tolkning	Beskrivelse	Lengde i cm	Bredde i cm	Dybde i cm
S73	Mulig stolpehull	Rund i plan, bortsett fra nordsiden som var kuttet av en dreneringsgrøft. En antydning til nedgravning rundt synlig i plan som en noe lysere sandmasse rundt den tydelige delen av strukturen. Fyllet der besto av relativt homogen mørkebrun humøs sand, med noen flekker av lysegrå silt.	?	24	
S74	Stolpehull	Rund form i plan. Kuttet hadde avrundede sider og bunn. Fylt av mørkebrun humøs sandholdig silt. Ingen synlige fyllskifter i massene, men på bildene kan det se ut som om det er spor av en nedgravning rundt (ca dobbelt så stort som førstnevnte) som man ikke har vært oppmerksom på i felt. Det innmålte sporet ser altså ut til å være spor av selve stolpen, ikke hele nedgravningen.	35	35	11
S75	Kokegrop	Tydelig kokegrop. Oval form i plan, bortsett fra ca 1/3 kuttet av grøft S80 i vestenden. Noe av strukturen stikker også ut på andre siden av grøfta. Fylt av mørkebrun til svart humøs sand, med mye kull og mange skjørbrante steiner i varierende størrelse. Nederst var et ca 5 cm tykt rent kullag. Et svakt skifte i form synlig både i plan og profil kan tyde på at det egentlig dreier seg om to overlappende kokegroper.	260	149	31
S76	Kokegrop	Liten bunnrest	45	38	
S77	Mulig kokegrop		138	119	
S78	Ikke undersøkt	Antatt grop. Oval.	62	35	
S79	Ikke undersøkt	Antatt grop. Avlang, subkvadratisk.	91	57	
S80	Grøft	Fylt av lys til mørkegrå humøs siltig sand og lommer av ren undergrunnsmasser. Ser ut til å ha direkte sammenheng med grøft S2, som ender i S80 mot øst. Ble snittet i forbindelse med undersøkelsen av S80.	2300+	100	30
S81	Ikke undersøkt	Antatt grop. Kuttet av grøft S80.	?	26	
S82	Stolpehull	Ble regnet som sikkert stolpehull, men på grunn av tidsnød ikke undersøkt nærmere. Rund form i plan. Fylt av humøs sand, vekselvis gråbrun og mørkebrun/kullholdig.	70	65	-
S83	Stolpehull	Halvsirkelformet i plan, kuttet av antatt plogspor. Fylt av lysebrun sandig silt med noe småstein og innslag av mørkebrune humøse flekker. Ser ut til å ha hatt jevnt buede sider og flat bunn.	80	?	15
S84	Avskrevet		-	-	-
S85	Mulig stolpehull	Diffus form både i plan og profil. Fylt av grålig brungrå heterogen leireholdig silt, med en del stein i massene. Muligens et steinopptrekk.	94	65	11
S86	Mulig stolpehull	Mulig rest av stolpehull. Diffus avgrensning i plan og profil, men kan se ut som en grunn nedgravning med et mulig stolpeopptrekkavtrykk i. "Nedgravningen" fylt av sand, noe mørkere enn undergrunnen rundt. "Stolpeopptrekkavtrykket" fylt av omrottet masse, bestående av gulgrå silt og mørkebrun humøs sand. Kuttet av en ikke innmålt grøft (plogspor?).	60	48	
S87	Ikke undersøkt	Antatt grop. Tvilsom.	30	28	
S88	Ikke undersøkt	Antatt grop. Tvilsom.	26	25	
S89	Avskrevet		-	-	-
S90	Mulig stolpehull	Tilnærmet oval form i plan. En mulig nedgravning med et mulig stolpeopptrekkavtrykk i. "Nedgravning" fylt av grå silt, "stolpeopptrekkavtrykk" fylt av brun sand med mye smågrus. Tvilsom, virker alt for grunn i forhold til størrelsen.	78	62	13
S91	Ikke undersøkt	Antatt grop. Tvilsom.	25	18	
S92	Ikke undersøkt	Antatt grop. Tvilsom.	52	43	
S93	Ikke undersøkt	Antatt grop. Tvilsom.	25	25	
S94	Ikke undersøkt	Antatt grop.	19	18	
S95	Avskrevet		-	-	-

Vedlegg 4 - Strukturliste

Nr	Tolkning	Beskrivelse	Lengde i cm	Bredde i cm	Dybde i cm
S96	Stolpehull	Rund form i plan, noe ujevn på grunn av innslag av undergrunnsmasser i ytterkantene. Kuttet gikk først loddrett ned ca 10 cm, deretter skrånet det ned mot en avrundet bunn. Stort sett fylt av lysegrå heterogen humøs sandig silt, med innslag av linser av mørkebrun humøs silt og noe leire. Ikke noe klart stolpeavtrykk synlig.	80	80	26
S97	Ikke undersøkt	Antatt grop. Tvilsom	77	46	
S98	Ikke undersøkt	Antatt grop. Tvilsom	77	31	
S99	Ikke undersøkt	Antatt grop.	39	28	
S100	Ikke undersøkt	Antatt grop.	48	29	
S101	Stolpehull	Rundoval form i plan. Kuttet hadde buede sider og noe ujevn flat bunn. Fylt av lysegrå humøs sand, med noen flekker av mørkebrun humøs sand i toppen. Det gikk en ca 2 cm bred loddrett gjennom profilen i nordre enden av strukturen, sannsynligvis spor av en stolpe.	43	39	14
S102	Ikke undersøkt	Antatt grop. Kuttet av grøft S80.	?	74	
S103	Ikke undersøkt	Antatt grop. Liten, rund, mørk.	35	28	
S104	Ikke undersøkt	Antatt grop. Diffus	28	28	
S105	Ikke undersøkt	Antatt grop. Rund, liten.	25	21	
S106	Ikke undersøkt	Antatt grop. Diffus, liten, rund, grå.	28	23	
S107	Ikke undersøkt	Antatt grop. Oval, mørk. Lite lovende. Kuttet av dreneringsgrøft.	?	29	
S108	Ikke undersøkt	Antatt grop. Flekk.	18	12	
S109	Ikke undersøkt	Antatt grop. Rund, diffus.	32	29	
S110	Ikke undersøkt	Antatt grop. Stor, rund og mørk. Mulig lagrest. Kuttet av S111.	?	100	
S111	Ikke undersøkt	Antatt grop. Stor, rund og mørk. Kutter S110	104	86	
S112	Ikke undersøkt	Antatt grop. Kuttet av S7.	?	53	
S113	Ikke undersøkt	Antatt grop. Diffus, grå og rund.	70	64	
S114	Ikke undersøkt	Antatt grop. Kuttet av (moderne) S10. Usikker funksjon.			
S115	Mulig kokegrop	Bare en del av strukturen avdekket, resten stakk ut av feltets nordre avgrensning. Fylt av kullholdig humøs sand med en del skjørbrante steiner.	76	61	14
S116	Grop	Gjennomskjært av S80 så bare en liten del var igjen. Vanskelig å tolke det som var igjen.	?	31	
S117	Ikke undersøkt	Antatt grop. Tvilsom.	43	31	
S118	Ikke undersøkt	Antatt grop. Liten, mørk.	29	22	
S119	Mulig stolpehull	Ser ut til å vært rund i plan, men kuttet av/kutter grøft S147, vanskelig å skille fra denne. Fylt av lys gråbrun humøs sand, med mørkebrune tynne striper av veldig humøs sand.	78	73	21
S120	Ikke undersøkt	Antatt grop.	24	22	
S121	Ikke undersøkt	Antatt grop. Rund, halvmørk.	43	36	
S122	Ikke undersøkt	Antatt grop. Oval, litt tvilsom.	64	30	
S123	Ikke undersøkt	Antatt grop. Ytterst luguber.	92	34	
S124	Stolpehull	Rund form i plan, bortsett fra i vest der den er kuttet av en dreneringsgrøft. Kuttet hadde bratte avrundede sider, og en flat bunn bortsett fra en liten forhøyning i midten. Klare fyllskifter på hver side er tolket som spor av stolpeopptrekk med nedgravning rundt. Noe mørkere masse på sørsiden av det antatte stolpeopptrekkavtrykket, kan muligens tyde på at stolpen har vært skiftet ut, noe som også kan forklare ujevnheten i bunnen av strukturen.	?	70	27
S125	Avskrevet		-	-	-

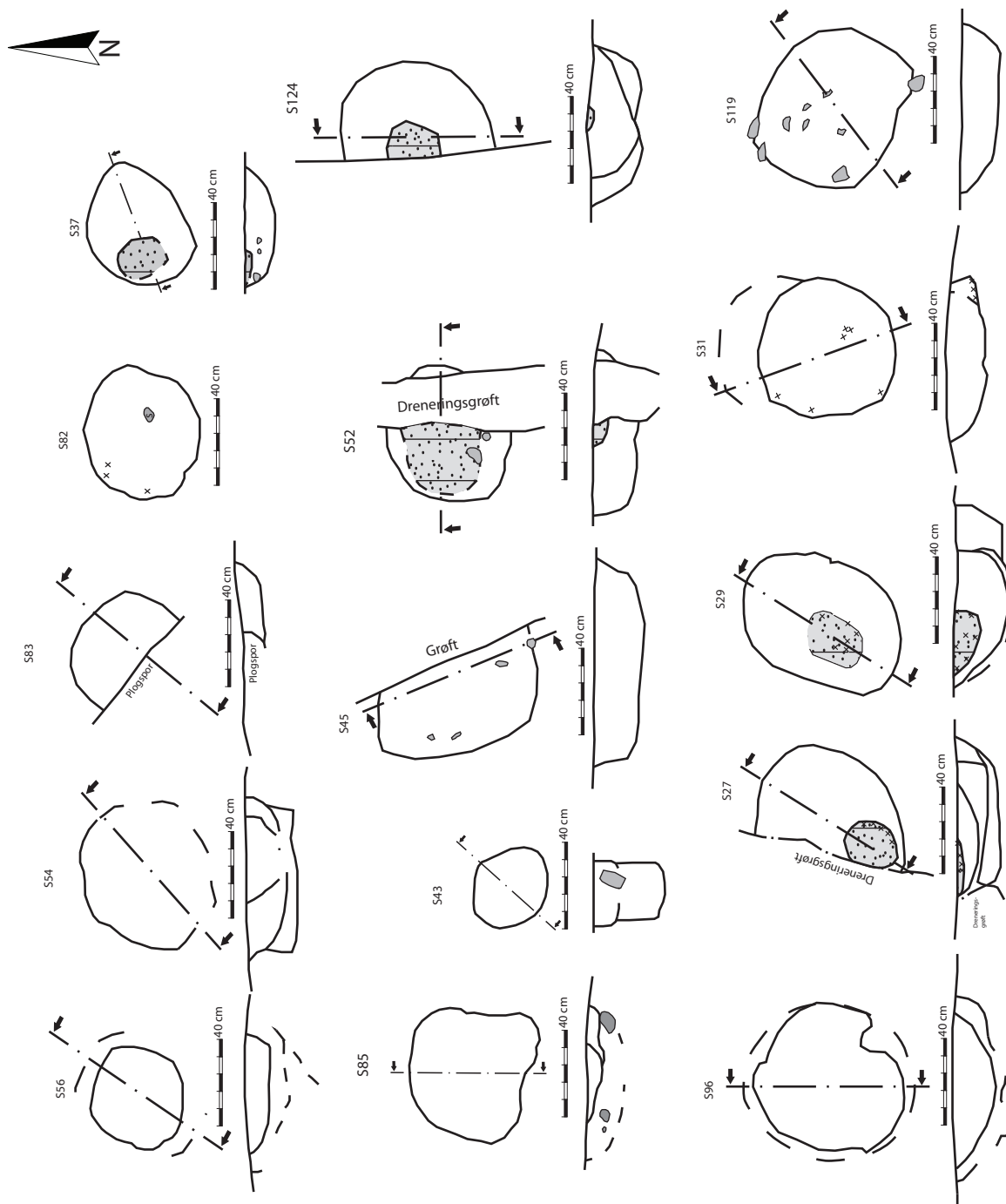
Vedlegg 4 - Strukturliste

Nr	Tolkning	Beskrivelse	Lengde i cm	Bredde i cm	Dybde i cm
S126	Stolpehull	Rundoval form i plan. Kuttet hadde avrundede sider og avrundet bunn. Under dette var det synlig et fyllskifte i det som var antatt steril undergrunn; mens undergrunnen er rødbrun sand på sidene består den av lysegrå silt rett under stolpehullet. Muligens har nedgravningen altså vært dypere enn det som har blitt dokumentert. Fyllmassen besto av mørkebrun humøs sand, med spredte innslag av sand fra undergrunnen. Ingen tydelige fyllskifter, men fyllet i midten av gropa er noe mørkere enn ut på sidene og kan være et stolpeavtrykk/stolpeopptrekkavtrykk.	50	36	16
S127	Mulig stolpehull	Rundoval form i plan, med en ca 15 cm lang og 10 cm bred stein som dekket halve toppen . Fylt med mørk gråbrun humøs sand. Snittet ble lagt på tvers over steinen slik at bare søndre halvdel er synlig på bildet, og den delen som vises var veldig grunn.	33	29	
S128	Stolpehull	Form som en halvsirkel i plan, da den var kuttet av en dreneringsgrøft. Kuttet hadde avrundede sider mot en flat bunn. Tydelig fyllskifte i midten (også kuttet av grøfta), tolket som stolpeopptrekkavtrykk.	?	38	10
S129	Avskrevet		-	-	-
S130	Avskrevet		-	-	-
S131	Avskrevet		-	-	-
S132	Stolpehull	Rundoval form i plan, med bratte avrundede sider og spiss bunn synlig i profil. Med synlig stolpeavtrykk i form av mørkebrun humøs homogen siltig sand. Nedgravning rundt synlig som en noe mørkere sand enn undergrunnen rundt.	54	50	23
S133	Mulig stolpehull	Rund form i plan, med avrundede sider og bunn. Fyllmassen besto av mørkebrun homogen humøs sandholdig silt. Noen steiner kan være spor av skoningsstein.	15	15	5
S134	Avskrevet		-	-	-
S135	Avskrevet		-	-	-
S136	Mulig stolpehull	Rund form i plan, dominert av to steiner (ca 10 og 30 cm i diameter). Kuttet var vanskelig å se på nordsiden av profilen, men hadde noe buet kant på sørsiden. Bunnen var også vanskelig å se, på grunn av den største steinen, men så ut til å ha vært relativt flat. Fylt med omroret blanding av mørkebrun, noe kullholdig, humøs sand og redeponerte undergrunnsmasser.	33	28	
S137	Avskrevet		-	-	-
S138	Avskrevet		-	-	-
S139	Grop	Noe uformelig rundaktig form i plan. En del steiner i toppen av strukturen (noen virker skjørbrante). Fylt med mørkegrå til svart humøs sand med en del spredte kullbiter (spesielt i bunnen). Avrundede sider og skrå sider i en jevn skråning ned mot en relativt flat bunn. Bunnen er noe dypere i midten av strukturen. Stolpehull? Rest av veldig utvasket kokegrop?	74	53	11
S140	Avskrevet		-	-	-
S141	Avskrevet		-	-	-
S142	Ikke undersøkt	Antatt grop. Diffus, tvilsom.	44	39	
S143	Ikke undersøkt	Antatt grop. Diffus sak.	25	17	
S144	Ikke undersøkt	Grop			
S145	Mulig stolpehull	Mulig stolpehull. Ble snittet, men skjema foreligger ikke. På bildene ser strukturen ut til å ha vært fylt med humøs sand, noe blandet med undergrunnsmasser, og med et par mulige skoningsstein. Hadde en "hale" ned mot S148, kan ha vært et ardspor.	61	44	20
S146	Røys	Steinstruktur, nedgravd.	?	140	42
S147	Grøft	Antatt forhistorisk grønne, kuttet av stolpehull. Mellom 37 og 67 cm bred. Veldig grunn. Ble undersøkt i forbindelse med snitting av S33 og S119. På tidlige bilder av feltet etter avdekkingen kan det se ut som om grøfta har hatt en sammenheng med grønne S38, som var tilsvarende grunn og diffus.	780+	67	10
S148	Grøft	Diffus. Mellom 17 og 33 cm bred. Kuttet av dreneringsgrønne.	554	33	

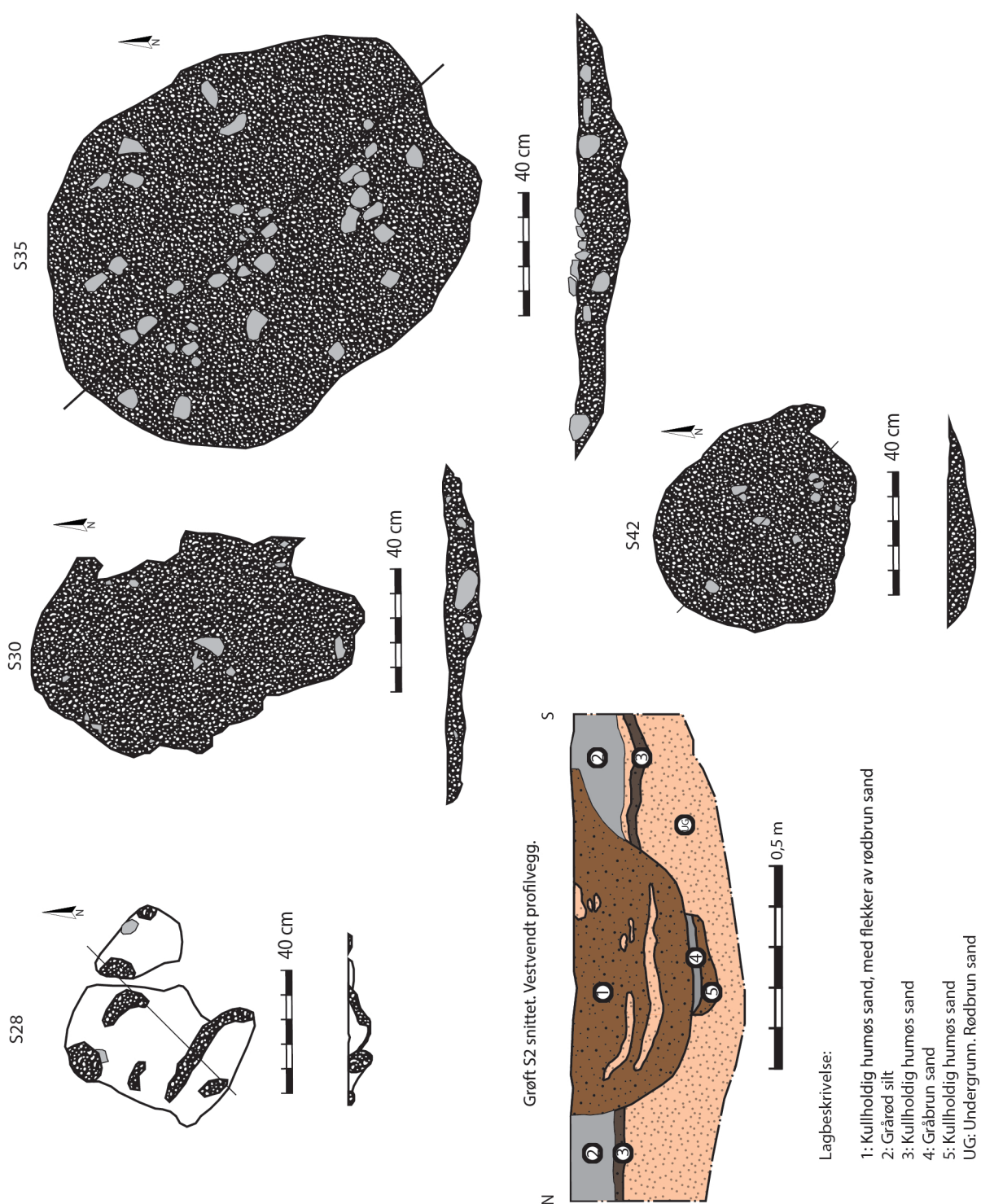
Vedlegg 4 - Strukturliste

Nr	Tolkning	Beskrivelse	Lengde i cm	Bredde i cm	Dybde i cm
S149	Grøft	Grøft. Ble snittet, men skjema foreligger ikke. På bildene ser det ut til at grøfta har kuttet det nederste dyrkningslaget og er fylt av gulgrå silt med horisontale sjikt av dyrkningslag.	336+	94	40

Vedlegg 5.1. Rentegninger av stolpehull og mulige stolpehull tilknyttet "Hus 1"
For strukturbeskrivelser, se strukturliste.

Vedlegg 5.2. Rentegninger av ildsted tilknyttet "Hus 1", samt grøft S2.
For strukturbeskrivelser, se strukturliste.

NTNU Vitenskapsmuseet er en enhet ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet, NTNU.

NTNU Vitenskapsmuseet skal utvikle og formidle kunnskap om natur og kultur, og vitenskap. Museet skal sikre og forvalte de vitenskapelige samlingene og aktivisere dem gjennom forskning, formidling og undervisning.

Seksjon for arkeologi og kulturhistorie har forvaltningsansvar for automatisk fredete kulturminner og skipsfunn i Nordmøre, Sør-Trøndelag, Nord-Trøndelag, nordlige Romsdal og Nordland til og med Rana. Seksjonen foretar arkeologiske undersøkelser på kulturminner over og under vann, i henhold til kulturminneloven.

ISBN 978-82-8322-001-8
ISSN 2387-3965

© NTNU Vitenskapsmuseet
Publikasjonen kan siteres fritt med kildeangivelse

www.ntnu.no/vitenskapsmuseet